

Prizonieri ai erorii

de Elena și Nicolae Roșu

dramă în două părți
cu un prolog

Personajele

Piesa, în regia lui Constantin Codrescu, a fost jucată în premieră absolută sub titlul „Acțiunea se petrece în zilele noastre”, la Teatrul de Stat din Sfântu Gheorghe, cu ocazia inaugurării secției române.

ANONIMUL
VLAD
DANCIU
STAN
ION
GICA
LINA
GEORGE
PAZNICUL 1
PAZNICUL 2
BABIȚA
FERMIERUL
HULIGANI
VOCI

„Acel ce-și părăsește țara pentru una
mai înaintată seamănă cu omul care și-ar
alege altă mamă printre femeile mai
chipoase“.

NICOLAE IORGA

„De îndată ce nu mai are patrie, omul
încetează de a mai fi“.

J. J. ROUSSEAU

Curte împrejmuită cu sîrmă ghimpată, de care sînt prinse cutii goale de conserve.

Central, o poartă metalică.

În dreapta, interiorul sărăcăcios al unei barăci: paturi de fier suprapuse, o masă improvizată, geamantane, alte obiecte, în dezordine. Încăperea este despărțită în două de o draperie.

În stînga, veranda din lemn a unei clădiri pe a cărei ușă este scris „Administrația“, în cîteva limbi.

Între baracă și gard, o alee care duce spre alte barăci.

Dincolo de gard, în imediata apropiere, firma unei circiumi, iar în depărtare orașul, feeric luminat.

PROLOG

Paznicul 1 își face rondul. Danciu, Vlad și Stan stau tolăniți pe paturi. În depărtare, zgomotele specifice unei încăierări. Împușcături. Dinspre oraș se apropie în fugă Anonimul. Deschide poarta, căutînd din privire o ascunzătoare. Paznicul se face nevăzută.

Anonimul încearcă ușa barăcii. Vlad se apropie vrînd să deschidă. Danciu se interpune și, dintr-o lovitură, îl îndepărtează pe Vlad.

Anonimul alcargă spre clădirea administrației, încearcă să intre, însă nu reușește. Zgomotul specific unor autoturisme care se apropie în viteză. Curtea este invadată de lumina farurilor.

Anonimul încearcă să dispară pe alee. Este prins în spotul de lumină și, epuizat, tirîndu-și picioarele, revine în curte. Face o ultimă tentativă de a intra în baracă, după care rămîne ca o stană de piatră în mijlocul scenei. Se aude un foc de armă. Anonimul se clatină, apoi se prăbușește. Vlad se ridică, dînd să iasă. Danciu, cu o nouă lovitură, îl trîntește la podea. Zgomotul mașinilor care se îndepărtează. Apar paznicii care-l tirăsc pe Anonim spre aleea din spatele barăcii.

Întuneric.

PARTEA I

Tabloul 1

În curte, rezemat de zid, Danciu bea dintr-o sticlă. În pridvor, pe un scaun, cu picioarele pe masă, Paznicul 1 picotește. Vlad spală podelele. Stan se plimbă gînditor prin curte, privind din cînd în cînd spre ușa administrației. Paznicul 2

venind de pe alee, verifică poarta și, în drum spre clădire, se împiedică de Stan, care, slugarnic, îi face loc să treacă.

VLAD (se ridică cu greu, îl doare mijlocul): Au... au...

PAZNICUL 1 (deschide ochii, privește podeaua și indică locul abia spălat):
Hey, you, foreinger, bad work!

(Vlad se apropie și șterge din nou.)
PAZNICUL 2 *(intrînd)*: Hey...

VLAD *(șterge, mormăind, urmele lăsate)*:
Am înțeles, domnule!

DANCIU *(ironic)*: Îi vezi ce politicoși sînt? *(Pauză.)* Te doare spinarea, nu-i așa? Dacă nu-ți place, lasă locul liber. Taci, ai? *(Paznicii încep un joc de cărți.)* Asta nici nu-i muncă de șef. Aaa... pardon, fost șef. *(Ride.)* Știi cum am ajuns eu aici? Alo, îți vorbește un om! *(Îi întinde sticla.)* Hai, ia și bea, că dă putere. *(Vlad refuză.)* Hai, hai, nu mai face nazuri. Bine... eu tot am să-ți zic. O năpîrcă, curcubul mamei lui, a băgat mîinile în miere pînă la cot. M-a lăsat și pe mine să-mi vir degetele, m-a tras după el și... am stat cîțiva anișori buni la mititica. *(Trist.)* Cît eram acolo, nevastă-mea... îți dai seama ce-a făcut. Atunci am jurat să succed gîtul unui pui de năpîrcă *(il observă pe Stan)* ca asta. Mamă, mamă, cu ce plăcere i l-aș suci! *(Stan, speriat, dispare după colțul barăcii, scoțînd din cînd în cînd capul.)* Ptiu! *(Cade o carte de joc. Danciu, umil, se repede și o ridică.)* Pot s-o fac oriîcînd, crezi că ăștia se amestecă? Aș, nu-i interesează! Spală, spală, e și ășta un mod de a-ți ciștiga pîinea, mai neagră, dar tot pîine este, nu? *(Își ridică maioul și-si arată spinarea.)* Vezi ce am aici? Urme, răni... *(Vlad ridică din umeri.)* De la sacii cărați prin porturi. *(Ironie.)* Tu ești în stare să cari toată ziua saci?

VLAD: De ce nu?

DANCIU: Îți spun eu că nu, ești prea fleșcăit, fiindcă ai trăit în puf și pene și... nu mai ești bun de nimic. Dom'le, nu vă înțeleg *(arată spre Stan)* pe ăștia care aveai de toate! Ce căutați aici?! Aventura? Pușcăriș poți fi tot atît de bine și acolo și aici. Să cari cu spatele, o poți face la fel de bine oriunde, dar să fii profesor, inginer, diplomat... șef, nu mai ține! Nu te lasă... că au și ei destui. Cunosce din ăștia ca tine care mătură... Niște plîngăreți!... Muieri! *(Ride.)* Acu' veniți? Curcubul vostru, vă înghesușiți, vă călcați pe picioare! Zi-i, așa? Cum a înțercat bălaia și vi se dă exact locul cel merități, gata! Cît a fost de ros, ați mers pe bune. Prin sedințe, parcă vă vîd, patriotism în sus, patriotism în jos... unde v-ați lăsat, bă, patriotismul? Sau e valabil numai pentru cei ca mine, iar pe voi vă ocolește, nu vă atinge! *(Gînditor, bea.)* Tu, parcă mai ai moacă de șef, dar ăla... Ptiu, pocitanie! *(Sculpă spre Stan.)* Eu m-am cocoșat destul cărînd saci, nu

mai pot. Mai cărați și voi, că n-oți vrea să veniți la masa întinsă! *(Își aprinde o țigară.)* Ți-o spun cu frumosul, chief, eliberează locul pînă nu dai de necaz, pînă nu ți se întîmplă ceva...

PAZNICUL 1 *(privește la ceas, îl cheamă pe Stan)*: Hey!

(Stan se apropie tiptil, privind cu teamă spre Danciu.)

DANCIU: Mergl, bă, ca lumea, cu fruntea sus. Sau ți-e rușine de ce faci?! Atunci, cin'te pune, tătîcu'? *(Se apropie de Stan, îl ridică bărbta.)* Aș, uite ce mîndri sîntem! *(Stan și Paznicul intră în clădire.)* Ai auzit cine a venit!

VLAD: Am auzit...

DANCIU: Ce mașini au, dom'le! Aștia-s granguri, sigur sînt de la... *(dansează) cia-cia-cea, cia-cia-cea... psst... Ehe, ce le-o turna esecroc!?* *(Zgomotul unei mașini care demarează. Danciu se uită după colțul clădirii.)* Îl duc în oraș. O mai fi găsit ceva de senzație, iar o să se cutremure Occidentul! *(Scurtă pauză.)* Mda... în concluzie, chief, nu vrei să dai mătura. Crezi că te apără domnii? Groșeală, ei mă preferă pe mine. Taci, taci, dar ai să te convingi pînă la urmă. Ești de speriat, dom'le, nu mai auzi deloc!

VLAD: Vezi-ți de-ale dumitale! *(Se ridică, Danciu ia poziție de confruntare. Vlad se apleacă asupra găleții, spală cirpa.)*

DANCIU: Crezi c-o să-mi bat mult gura cu tine, curcubul vostru de escroci! *(Se așază pe trepte, ride.)* Azi-noapte m-am distrat grozav... de groază, nu altceva! Dar ție ce-ți pasă, al nevas-tă... știi cu cine m-am distrat?

VLAD: Te privește. *(Din spate se aud zgomotele specifice unei încăderări. Paznicul 2 se ridică, ascultînd cu atenție.)*

DANCIU: Ba ești curios să afli. Ei, ghici! Cu cine m-am distrat? *(Ride.)* Hai să-ți povestesc, nu mai face pe deșteptul! Iar e chermeză la amicii mei multinaționali. O fi și scumpa dumitale soțioară pe-acolo!

VLAD *(azvîrlu cu spălătorul spre Danciu)*: Ticălosule! *(Cirpa îl lovește pe Paznicul 2, care se repede la Vlad.)* Vă rog să mă iertați, n-am vrut, domnule!
PAZNICUL 2 *(il lovește cu piciorul)*: Out, get-out!

(Danciu îl ia pe Vlad de păr și-l ingenunchează în fața Paznicului.)

DANCIU: Cere-ți iertare! *(Vlad încearcă să se ridice. Se aud țipete. Paznicul coboară în curte.)* Ai scăpat ieftin!

N-am acum timp de tine, dar o să ne răfuim noi.

(Traversează în fugă curtea, dispărind pe alee. Vlad se ridică, dă cu pictorul în găleată și intră în baracă. Trist, se așază pe unul dintre paturi.)

O VOCE DE BĂRBAT¹: Ticealte! Pomosti, pomosti! Help!

O VOCE DE FEMEIE²: Skoțe! Help! Help!

ALTĂ VOCE DE BĂRBAT³: Zaderžite evo! Zaderžite evo!

ALTĂ VOCE DE BĂRBAT⁴: Vraždi ho!

ALTĂ VOCE DE FEMEIE⁵: Help! Pomoghițe! Ubivaet evo!

VOCEA LUI DANCIU: Haideți, dom'le, să-l oprim, că-l omoară!

(Vlad se ridică, are o ezitare, iese grăbit și se îndreaptă spre alee.)

A ALTĂ VOCE DE FEMEIE⁶: Prestupnik! Criminals!

ALTĂ VOCE DE BĂRBAT⁷: Ubiha go, hora, ubiha go!

ALTĂ VOCE DE FEMEIE⁸: Prestăpriți, ubihte maža mi! (Plinset)... Ubihte... maža mi!

VOCEA LUI DANCIU: Ce stați! Che-mați repede un doctor!

(Întineric.)

Tabloul 2

În baracă, Vlad și Gica. În curte, Stan, care așteaptă să fie chemat, ascultă cu atenție.

VLAD: Nu știu ce s-ar mai putea face. Nici la mătură nu mă mai vor.

GICA: Trebuia să-ți vezi de treabă. Așa... ți-al făcut-o cu mîna ta.

VLAD: Nu, Gico. Ei mi-au făcut-o, tocmai pentru că mi-am văzut de treabă. Vroial să mă las călcat în picioare, să fur, săucid?

GICA: Nici așa, dragă! Cine te pune să furi?

VLAD: Ai văzut cum l-au omorît pe ala? Pentru o ciocolată.

¹ În bulgară: Săriți! Ajutor, ajutor! În engleză: Ajutor!

² În cehă: Săriți! În engleză: Ajutor, ajutor!

³ În rusă: Opriți-l! Opriți-l!

⁴ În cehă: Il omoară!

⁵ În engleză: Ajutor! În rusă: Ajutor, il omoară!

⁶ În rusă: Criminalilor! În franceză: Criminalilor!

⁷ În bulgară: L-au omorît, oameni buni, l-au omorît!

⁸ În bulgară: Criminalilor, mi-ați omorît bărbatul!... Mi-ați omorît bărbatul!

GICA: S-au sălbăticit.

VLAD: I-a sălbăticit așteptarea, singurătatea, neputința de a găsi ceva care să le dea siguranța zilei de mâine... Unde-i „lumea bună”? Vilele? Mașinile? Aranjamentele tale? Unde-ți sint „prieteni” care ne așteptau la aeroport cu Mercedesul? Tîmpit am fost!

GICA: Au încercat dar n-ai corespuns nici măcar prima săptămînă.

VLAD: Da, o săptămînă, exact cît a durat tam-tam-ul în presă, la televiziune și la radio. Vorbe, Gico, vorbe. Totul a fost gîndit în cele mai mici amănunte. Simple pretexte, ca să nu mă angajeze... după ce te-au mormit ne-au lăsat în drum ca pe niște cirpe murdare... Odată ce le-ai folosit și nu mai ai nevoie de ele, le arunci la coș.

GICA: Hai, lasă! Prea vezi totul în negru. Eu cîștig, fata o să cîștige și ea. Avem unde pune seara capul. E totuși ceva, nu?

VLAD: Sigur, mai mult decît nimic.

GICA: Uită-te la alții, care n-au nici atît. Și-apoi, crezi că ei au avut vreun avantaj?

VLAD: Atunci de ce-ar fi făcut atîta efort? De ce și-ar fi pus obrazul în joc? Nu-i vîd în stare să arunce în vînt banii cheltuiți cu noi în cele două săptămîni, pînă au reușit să te convingă. Dacă au obținut ceva? Cum să nu! Oricum om pregătit de un sistem apoi smuls acestuia și folosit înseamnă bani economisiți. Dacă nu-l pot pune la muncă, nu pierd nimic. Tot ei au de cîștigat... propagandistic... Degeaba îți explic. Adevărul e că a doua zi prietenii tăi au primit toți banii înapoi.

GICA: Fabulezi... Oricum, ce-aș mai putea face? Sint doar o femeie.

VLAD: Cam tirziu îți pul întrebări. Și cît o să ne mai țină?

GICA: Nu știu. Mai încercă și tu.

VLAD: Unde? Am destulă vechime la biroul de plasare, și nimic!

GICA: Se caută oameni pentru diverse munci.

VLAD: Cu spinarea? Cît rezist?

GICA: Nu ești singurul. (Stringe unele obiecte de după draperie.)

VLAD: Bineînțeles. Nu sint singurul care s-a luat după capul unei femei cu mintea sucită de reclame.

(Din clădire iese Paznicul 1, care dispăre pe alee, fără a lua în seamă plecaciunile lui Stan.)

GICA: Ce vrei să spui?

VLAD: Tu ai fost vioara întii. Tu ai primit ofertele, darurile... Mda, „pri-

etenii" noștri din Apus... Sint convins
că ai fost înțeleasă cu ei din țară.
GICA: Eu sint vinovată de toate?!
VLAD: Patimă și prostie... Asta ești!
GICA: Nu mai spune!

(Paznicul revine și ascultă cu atenție.)

VLAD (ridică tonul): Tu m-ai tîrit încoace. Toți au avut de cîștigat, toți, începînd cu prietenii tăi... Noi am fost singurii care am pierdut. Le-am oferit cel mai bun și mai ieftin material de propagandă.

PAZNICUL 1 (bate la ușă): Shut up! (Se îndreaptă spre clădire.)

GICA: Era o platformă pe care trebuia s-o folosești. Alții s-au descurcat, și încă bine.

VLAD: Asta n-am să accept niciodată. Măcar atît să mai am, puțină mîndrie. Au făcut tot ce-au putut ca în țară să se creadă că am trădat. Nu te uita așa, ai auzit bine: trădat!

GICA: N-ai trădat pe nimeni, dragă, ți-a plăcut mai mult aici.

VLAD: M-am trădat pe mine.

GICA: Încearcă și tu să fii un om normal! Cu muștrările de conștiință, mori de foame! Dacă aveai o meserie mai ca lumea, ceva ce se caută, sau să fi știut alte limbi străine, nu cele pe care le cunoști, te-ai fi luat cu mine.

VLAD: Ingineria nu-i meserie? (După o pauză.) Pe bune mîini ai încăput! Sint un om normal, ca milioanele de oameni normali din lumea asta. Unde-i Lina?

GICA: I-am găsit un angajament.

VLAD: Ce fel de angajament?

GICA: I-am găsit ceva.

VLAD: Unde? (Gica tace.) Dacă fata... dacă se întîmplă ceva cu ea, te omor!

GICA: Ce face? Tu? Nu ești în stare să cîștigi o piine, și îndrăznești să-mi ții mie cont?

VLAD (vrea s-o lovească, se reține): Cu cine vorbești așa?

GICA: Cu tine, care ești un nimic! Nu te întrebai de ce ne aduceau daruri? Acum te întreb cu pe tine: de ce le primeai? De ce-ai rămas? Aveai posibilitatea să te întorci. Ți-a fost teamă că-ți zboară scaunul? Hai, recunoaște!

VLAD: Am rămas pentru fată.

GICA: Pentru fată! Da, sigur... Cine-ai vrea să te creadă? Ai uitat cînd te comparai cu ei? „Acolo sint alte posibilități, acolo aș face, aș drege”. Poftim, ai ajuns în lumea lor, și...? Ei stau într-adevăr în palate, iar tu — un nimic.

(Pe poartă intră fluierînd Danciu, beat. La vederea lui, Stan se ascunde după verandă.)

VLAD: Și cine m-a adus aici? Cine, femeie, cine m-a făcut un nimic?
GICA: Nu te-am silit. Am crezut că o să te descurci. Și ei...

VLAD: Și ei stăteau cu brațele deschise și așteptau să vii tu, cu farmecele tale nemaipomenite! (Danciu se așază pe pragul barăcii și ascultă atent.) În țară erai numai ură și invidie: „Aia are, eu n-am”. Ai avut prea multe, Gico, prea mult peste condiția ta. Pînă la un moment dat, ți-am putut oferi tot ce ți-ai dorit. Țărancă din Căprari...

GICA: Caprariu, te rog!

VLAD: Dacă-ți face plăcere... din Caprariu, în excursie pe Coasta de Azur.

GICA: Dar am plătit, dragă...

VLAD: Ți-am satisfăcut prosteste toate poftele, din ce în ce mai mari, pînă cînd posibilitățile n-au mai corespuns cerințelor. Doamna n-a putut suporta trecerea, a fost șocată... și-atunci... Ce naiv am fost, să nu-mi dau seama că tu plănuiai de mult pasul ăsta!

GICA: Ei bine, da!

VLAD: N-am să mi-o iert niciodată. Acasă nu-ți mai era nimic pe plac, în timp ce dincoace totul era bun, totul era frumos... raiul, ce mai! Am pătît și eu ca nenorocitul ăsta de Stan. Numai că pățania mea a îmbrăcat o formă mai civilizată, mai ortodoxă.

GICA (aruncă lucrurile în sacoșă): De ce te-ai luat după o țărancă, dacă ești atît de deștept? Alci înving numai cei puternici, cei slabi clachează, chiar dacă-s grozavi, ca tine.

VLAD (arată spre sacoșă): Ce-i cu asta?

GICA: Plec.

DANCIU (intră): Pardon! Vezi, chieff, că ți-a apărut o parte din comoară? Trebuie să vină și cealaltă.

VLAD: Domnule Danciu, te rog!

DANCIU (se uită la Gica): Bine, chieff. Am înțeles. Dacă discuțați lucruri serioase, mă retrag la vecini, poate le smulg o vodcă, (Iese.)

VLAD: Hm, și ăsta rinjește la tine!

GICA: Cu un bărbat ca tine, ce aș putea face?

VLAD: Să nu dai ocazie la birfe.

GICA: În alte condiții, nici la ușă nu l-aș fi primit... dar așa, trebuie să-i accept toate măgăriile.

VLAD (după o pauză): Spuneai că pleci...?

GICA: Da. Mi-am găsit ceva stabil. Cu franceza, cu engleza mă descurc.

VLAD: Și unde ai să locuiești?

GICA: Patronul mi-a cerut să locuiesc acolo. O să te ajut. (Pune pe masă cîteva bancnote.)

VLAD (aruncă banii): Să mă ajuți tu, pe mine?! (O bruschează, Gica țîpă.) Ca un șarpe mî-al sîsîit la ureche,

m-ai făcut să las totul, tot ce am dobândit într-o viață, să pierd respectul celorlalți, demnitatea mea de om, și m-ai adus încoace. Ai merita să te omor!

GICA: Ce mai aștepti? Eu știu pentru ce am rămas. *(Vlad o lovește.)* Tu ești cel care s-a speriat la prima înfrângere, nu eu. Dincolo, erai ce erai cât a fost bătrînul...

VLAD: De ce m-ai luat, de ce-ai stat cu mine?

GICA: Din interes, dacă ții neapărat să știi.

VLAD: Din interes? Deci, asta era... iubirea care te-a subjugat...

GICA: Da. Atunci erai cea mai convenabilă partidă. Dacă n-o făceam eu, ți-ar fi mîncat banii cine știe ce prostă, și s-ar fi culcat în Ludovic-ul tău. Cum m-am descurcat acolo, reușesc și aici, fii sigur.

VLAD: Sint convins... ai talent.

GICA: Fără jigniri, te rog! Fiecare pentru el. Dacă ești istet, ai să găsești o cale. Am plecat!

VLAD: Era de așteptat! *(Apare Paznicul, căutîndu-l din priviri pe Stan, care iese de după verandă și intră în clădire.)* Deci, nu mai sint bun pentru tine. Înainte eram inginer, profesor și mai cu seamă fiul lui Popovici. Și-acum, gata, „un nimic”. Ai uitat că te-am luat cu ce era pe tine și te-ai trezit peste noapte într-un pulat?!

GICA: Cu asta o să-mi scoți ochii toată viața... cu ce a fost și nu mai e... Gata, s-a dus! Trebuie să te schimbi, să te adaptezi.

VLAD: Fata cum s-a adaptat? În țară, operați, revista erau prea puțin pentru ea. Iar acum poate să danseze și în cea mai ordinară circumstă! Nu te mai deranjează. M-ai făcut de rușine! Și ultimul golan mă scuipă din cauza ta și a fantelui tău.

(În curte intră, în fugă, Lina. Se îndreaptă spre baracă.)

GICA: De ce nu-i bați?

VLAD: Fiindcă sint mai puternici. Dacă o să fie nevoie, o să te bat pe tine! *(În epărtare, strigăte violente.)* Hai, nu ieși? *(Țipăt de femeie.)* Au mai prins una. Du-te! Sau nu mai ai curaj? Ți-e frică să n-o pătești. Ce-ar zice fantele dacă te-ai duce la el desfigurată? *(Se îndreaptă spre ea.)*

GICA: Nu mă atinge!

VLAD: Așa, deci!

GICA: Da... și te rog să reții că plec fiindcă nu ești în stare să ne hrănești. O iau și pe fată cu mine, te scap de ea.

VLAD: Gico, împreună am plecat, împreună rămînem!

(Zgomotele și țipetele se intensifică. În prag apare Lina, care încearcă să-și ascundă spaima sub un zîmbet stingherit.)

LINA: Hello! Iar s-au îmbătat ăia. E groaznic, numai sînge și cioburi... Cîțiva... și o femeie aproape goală... erau căzuți pe jos. Au venit cu fur-tunuri. *(Ride proteste.)* Am scăpat numai cu spaima. S-a întîmplat ceva?

GICA: Ce-ai făcut?

LINA: Știi bine — deocamdată...

VLAD: Deocamdată, ce?

GICA: Nu te amesteca!

VLAD: Ce slujbă ți-ai găsit? *(O apucă de braț.)* Mai bine spune-mi tu, decît să aflu de la alții.

LINA: Tată, lasă-mă. *(Ride.)* Zău, parcă ai fi de pe altă planetă. Lasă glumele! *(Își aprinde o țigară, Vlad îi dă peste mînd.)* Ai înnebunit, tată?

VLAD: *(nelămurit):* Fata asta-i beată!

LINA: Ce-al vrea să fac? Ce să fac? Dă-mi tu bani să mînc, să mă îmbrac, și nu mai beau. Dați-mi voi! *(Plinge.)* Altfel nu pot dansa, nu pot! Toți se uită la mine. Cînd ai mușchii încordați de efort, cînd ți se împăiențenesc ochii de oboseală și-i vezi, grași, duhnind a băutură, holbindu-se la tine ca niște lupi hămesiți... trebuie să beau, tată, ca să-mi înving scriba. Trebuie să beau. *(Se aruncă de gîtul lui Vlad.)* E un coșmar, tată!

VLAD: Fata mea, fetița mea... *(O mîngîie.)* Găsesc de lucru și plecăm de aici, îți promit.

LINA: Pînă atunci, nu avem altă soluție. *(Se desprinde.)* Ne facem că visăm și... trece.

VLAD: *(Linei):* De cînd bei? *(Se repede la Gica.)* Ce-ai făcut din ea?

LINA: Tată, ușurel, ce-ți veni? Acceptă convenția, visăm... visăm...

VLAD: Și fără droguri nu poți visa? *(O palmuiește.)* Te-ai trezit din vis?

LINA: *(cade, se ridică în mod caraghios, arată spre ușă):* Dacă les acum e de rău. Nu mă angajează nimeni cu urme de lovituri. Deci, nu mai accepti jocul. Mamă, spune-i tu adevărul, el nu vrea să înțeleagă, a rămas un mare naiv. *(Chicotește.)* Ehei, tată, tată!

VLAD: Ce-i asta, Gico?

GICA: Vezi și tu! *(Deschide ușa.)* Parcă s-au potolit.

LINA: Tată! Îmi era dor de tine. Îmi pare rău, dar n-am să mai vin. *(Ride.)* Nu uita esențialul: aici ori ai totul, ori n-ai nimic. Nu interesează cum faci. Dar ea știe mai bine, a învățat nesperat de repede. Deosebirea e că acum nu mai dă, ca acasă, ci primește lecții, și-s dure, al naibii de dure...

GICA: Taci!

LINA: De ce? Îți admir extraordinara putere de adaptare.

GICA: Ți-am spus să taci. Așteaptă-mă afară.

VLAD: Rămii!

LINA: Nu, tată. Mai bine vă lămurii între voi. Eu sint în plus. Pa! *(Îl sărută și iese. Se rezeamă de ușa bărcii, izbucnește în plîns. Ion se apropie de ea, o liniștește, ies împreună.)*

GICA *(după un moment de tăcere)*: Cine a crezut că se va întâmpla așa? Îți găsesc eu ceva de lucru și te scot din... magherniță.

VLAD: Eu m-am hotărît: ne întorcem acasă. E cel mai înțelept lucru.

GICA: Noi nu plecăm — nici eu, și nici fata. Să-ți fie foarte clar.

VLAD: E momentul să vorbim ca doi oameni maturi. N-o să-ți reproșez nici odată nimic. Situațiile prin care am trecut ne-au marcat pe amîndoi. Mîine, poimîine ne pomenim bătrîni.

GICA: Eu nu sint bătrînă.

VLAD: Bine, ești cum vrei tu, dar înțeleg că avem obligații față de Lina. Trebuie s-o ducem acolo unde s-a născut și unde se simte bine, printre ai noștri. Nu vezi cum a ajuns? Nu te uiți la ochii ei? Îți las cîteva zile de gîndire, iar eu umblu să aranjez totul. Înainte de a lua o hotărîre, s-o ai în vedere în primul rînd pe Lina, de noi doi poți să faci abstracție.

GICA: Să presupunem că accept. Ce vei face acolo?

VLAD: Voi munci, vom munci ca și înainte.

GICA: Și-or să te primească cu fanfara la aeroport, or să ofere și un bal mascat în cinstea ta! Nu-ți dai seama de consecințe? Or să te dea la munca de jos și altele...

VLAD: O, să fac munca pentru care m-am pregătit. Dar o să fiu privit ca om, care a greșit, e adevărat, dar ca om, nu ca obiect.

GICA: La mine nu te gîndești? Ce-o să zică sclifosita de Popeasca și...

VLAD: Că ai făcut o prostie, dar ai reparat-o la timp.

GICA: Parcă nu le-ai cunoaște!

VLAD: Nu de Popeasca e vorba, ci de noi, de Lina. *(Gica umple sacoa cu rușe, o închide.)* Pe Lina o s-o conving eu.

GICA: Tocmai pentru că am plătit cum am plătit, nu vreau să dau cu piciorul acum la tot. Mi-e milă de tine, dar să-ți fie clar că eu rămîn. *(Vlad se apropie, furios.)* Pe Lina n-ai s-o mai vezi pînă nu-ți ies gîrgăunii din cap.

VLAD: Ia-ți banii și du-te! Cară-te!

(Gica iese speriată, o caută din priviri pe Lina, o strigă, apoi părăsește curtea. Vlad, furios, rupe draperia despărțitoare și se aruncă pe un pat. Intineric.)

Tabloul 3

Bătăi de toacă.

O VOCE: ...Déjeuner! ...Déjeuner!

(Danciu, Ion, Vlad și Stan intră în baracă ținînd în mîini oile un castron de tablă. Stan se lovește de Danciu, care se oprește brusc.)

DANCIU: Chief, ia-l pe ăsta *(arată spre Stan)* de aici și du-l afară, că-mi face greață. Hai, înainte, marș! *(Stan se arată jignit.)* Marș, am spus!

STAN *(vrea să riposteze)*: la uite, domn'e, la el...

DANCIU: Mă!

(Stan îl urmează pe Vlad. Ies pe pragul barăcii.)

STAN: Domnule Vlad, iar ne-au dat resturile.

VLAD: Nu-i nimic.

ION: Se uită la noi ca niște cîini furioși.

DANCIU: Să nu le luăm osul de la gură... *(Stan rîde timp.)* Taci!

O VOCE: Un autre! Un autre! Plus vite!

ION *(uitîndu-se în castron)*: Nu pot să mîncînc.

DANCIU: Trebuie!

O VOCE: Vite, plus vite!

DANCIU: Nu-ți place, picuile?

ION: Nu pot, nene, să mă omori și nu pot.

DANCIU: Cînd duci lingura la gură ține-ți respirația, și-o să meîrgă.

STAN: Ce vorbești, domn'e?

ION: Am încercat, dar degeaba. Nici la porci nu dădeam așa ceva.

DANCIU: Crezi că eu n-aș mîncă acum niște sîrmăluțe... niște mititei... mamă, mamă! Dar ce să-i faci, picuile? Crăpăm de foame? Nu! Ne întărim. Ca să învingi, trebuie să rezisti, băiete... altfel te aruncă la gunoi.

VLAD: Taci, domnule, cu filozofia dumitale...

STAN *(mîncînd repezit)*: Zic despre noi tot felul de timpenii... ce deștepti, domn'e!

VLAD: Noi sintem vinovați, că vorbim ce nu trebuie.

DANCIU: ăsta a fost director. Avea de toate! Nu știți cu cine vorbiți. El se întreține cu boșii.

STAN: Le răspund doar la întrebări, ca să pot ieși din situația asta. Ce-ai vrea să fac?

DANCIU : Tacă-ți fleanca !

(*Intră cu toții în baracă.*)

STAN (*se repele spre Danciu*) : Ce tot ai cu mine, de ce mă faci de ris ?

DANCIU : Hai, hai, stai linișor... singur te-ai făcut.

ION : Lasă-l, nene, are dreptate.

DANCIU : Piciule, vezi să nu întorc foaia !

ION : Întoarce-o !

DANCIU : Ia te uită la mînz ? !

STAN : Tocmai că am fost șef, să ai puțin respect. Nu-mi pun mintea cu unul ca tine.

DANCIU : Atenție, „directore“ ! Ia uite ce supărăciosi am devenit. Nu-i nimic, îți dau ei mătura pînă la urmă, însă trebuie să fii mai activ. Cotodăcește mai mult și se schimbă lucrurile.

STAN : Ți-aș arăta eu...

DANCIU : Nu zău ? ! Dacă ai fi șef, da. Dar s-au dus vremurile alea. Acum sîntem aici și ăștia sînt dați dracului. Mă, niciodată n-al s-ajungi să asculte de tine. Eu îi cunosc mai bine. N-ai stofă ! Ești și tu un escroc mărunț, un găinar. Prin părțile astea domnește (*ridică pumnul*), iar acolo (*arată spre oraș*), pumnul și banul !

ION : Prostii...

STAN : Parcă-i turbat. Ce ai, domn'e, cu mine ?

DANCIU : Ești escroc, și mie nu-mi plac escrocii, clar ? „Ce-ai cu mine“, ai ? Nu vezi că lumea-i mică ?

VLAD : Doamne Danciu, dumneata uiți ceva esențial.

DANCIU : Tot mai plîngi după mătură ? Dacă află gealații că vrei să te cari... o să ai necazuri. Ai văzut ce ușor l-au liniștit pe tipul ăla.

VLAD : Ce amestec au gealații dumitale ?

DANCIU : Au concepția lor. Și-apoi, trebuie să trăiască și ei, *chief*, ce dracu' ! Ar fi cazul să pricepi, doar nu mai ești copil. Sau nu te poți coborî la nivelul lor de înțelegere ? Îi contrazici în părerea lor despre viața de aici.

VLAD : Eu îți vorbesc omeneste. Sîntem ce sîntem, nu mai contează ce-am fost.

DANCIU : Ehe, așa mai vii de-acasă ! (*Către Stan.*) Ai auzit ? Aici nu mai ești șef. Mi-a venit și mie rîndul să conduc.

VLAD : Nu avem nici forța și nici experiența dumitale.

ION : Parcă am fi niște oi buimăcite.

VLAD : Sîntem toți în aceeași oală.

DANCIU : Cu cine am venit eu să pasc... Bă ! (*Se îndreaptă spre Stan. Intervin Ion și Vlad.*)

STAN : Prea îți rizi de mine.

DANCIU : Curcubeul vostru de escroci, tot cu el țineți !

(*Vlad scoate o sticlă, le dă să bea. Danciu e îmbunat de gest.*)

VLAD : Oriunde am fi, sîntem de-ai noștri. E bine să ținem minte asta.

DANCIU : *Chief*, ți-a ieșit un porumbel din gură. Nu eu v-am adăpostit în „palat“ ? (*Spre Stan.*) Tot cu escrocherii... de ce minți, mă, că ai fost director ?

STAN : Dumneata susții că am fost director, nu eu.

DANCIU : Dar îți convine, crești în propriii-ți ochi. Ții prea mult la tine, te iubești, suferi de boala ala, cum se cheamă, *chief* ?

VLAD : Nu știu la ce te referi...

DANCIU : E obsedat, domn'e !

STAN : Iar mă insulți ?

DANCIU : Eu ? Te insult eu pe tine ? De cite ori te-am surprins admirîndu-te în oglindă, bă, mîngîindu-ți șoldurile, ca tipele-alea de prin centru...

STAN : Doamne ferește ! Îl vezi, domn'e Vlad ? Mincinosule !

DANCIU (*ride în hohote*) : *Chief*, zău că nu mint. S-a scrîntit, trebuie dus la doctor. Nu, nu, e prea scump. Mai bine stringem niște arginți și-l ducem la una d-ăia... o fi uitat omul cum arată o femeie.

VLAD : Dacă zici dumneata...

STAN : Te rog să nu te mai legi de mine, că înnebunesc, auzi ?

DANCIU : Nu înnebunești tu. De nu te-aș cunoaște !

STAN : De unde mă cunoști ?

DANCIU : Făți băiat gîcea, hai, ghicește...

ION : Lasă-l, nene, ce-a fost, a fost. (*Beau, se moleșesc.*)

DANCIU : Și n-ai auzit de numele meu ?

STAN : Cîți am cunoscut, cîți aveam în subordine...

DANCIU : Mă uit la tine, ai ajuns o zdreanță, și ce fălos păreai ca șef ! (*Îi șoptește ceva la ureche.*) Ei ?

(*Stan e surprins.*)

ION : Ce vă feriți atîta ? Au scos din noi și laptele ce l-am supt de la mama, ne-au luat și amprente. Chiar dacă nu se aude la microfoane, află ei, n-aveți grîlă.

DANCIU : Fleacuri ! Nu m-am ferit niciodată, dărmite acum.

ION : Fleacuri, zici ? Cu fișele ca la pușcărie ce e ?

STAN (*cu teamă*) : Or avea microfoane ?

DANCIU (*bine dispus*) : Și ce dacă ?

STAN : Vorbim tot felul de prostii. (*Caută speriat peste tot. Ceilalți îl urmăresc amuzați.*)

DANCIU : Aha... ți-e frică să nu te afle

că le torni gogoși.

STAN: I-auzi, domn'e Vlad? Acum zice că-s agent. Nu-s agent, domn'e! Ei mă întreabă alte chestii, nu-i interesează niște pirliti ca noi.

DANCIU: Spanac! Vinde-le, bă (*rizind*), eit mai gogonate, mai rotunde, mai rumene și zaharisite, să-i sature, că tot rău mirositoare rămân.

STAN: Ssst!

DANCIU: Ti-e frică?

STAN: Da, domn'e, ești mulțumit?

DANCIU: De câte ori îl vedea frate-miu, „Ăsta-i ăla care m-a dat afară”.

STAN: Poate nu făcea treabă.

DANCIU: Că mult te interesa ce treabă se făcea! Mașini, gagicuțe —, toată lumea te știa.

STAN (*beat*): Nu... Eram discret, nu mă știa nimeni.

DANCIU: Să i-o spui lu' mutu'! Tot orașul te știa, bă! *Chief*, nu-mi dau seama cum l-or fi pus pe ăsta să conducă.

STAN: Păi... am tras, la vremea mea. Da, da, douăzeci de ani am tras pe brinci și d-aia m-au pus. Pe urmă, ca omu', meritam și eu puțină destindere, nu, domn'e? (*Izbucnește în ris.*)

VLAD: Nu pentru destindere ai fost pus.

STAN: Dar aveam o conștiință... dacă ați ști...

VLAD: Nu prea se împacă „destinderea” cu conștiința.

DANCIU: Erai năbădăios.

STAN: Mă invitau la seri culturale, zdranga, zdranga...

DANCIU: Hai, fără talente!

STAN (*către Ion*): Și tu ești le fel! (*Ride.*) Mai ziceți de mine, și voi sin-teți niște farsori... Ședinte, angajamente, chestii... Păi, eu, dacă eram în frunte, nu trebuia să mă remarc?

VLAD: Prin muncă trebuia să te remarci, Stane.

STAN: Și pipițele ce căutau în patul meu?

DANCIU: Erai fălos, bă, aveai plinea și cuțitul, d-aia.

STAN: Și? Numai eu eram de vină?

VLAD: Nu. Și colegii și șefii dumitale, care nu te-au schimbat la timp.

DANCIU: *Chief*, lasă sindicatul. Nici tu nu ești mai grozav.

VLAD: Așa-i, domnule Danciu, toți sintem la fel.

DANCIU: S-o lăsăm baltă!

STAN: Aveam o conștiință... aveam, să știți! După un chef cu două-trei fețițe, a doua zi...

DANCIU: Urla conștiința în tine, îți spălăi păcatele.

STAN: Nu. Treceam la controale. Cea mai mică abatere... o sancționeam pe loc, nu admiteam nimic. Pentru asta eram pus, nu?

DANCIU: Sigur, erai dat în...

STAN: Da. Da, da, eram considerat cel mai exigent șef de secție.

DANCIU: Și nu ne spui și nouă de ce te-ai rătăcit pe-aici?

STAN: Nu știu ce ai cu mine, că nu ți-am făcut nici un rău...

DANCIU: Nu așa, tăticu'! Din cauza unuia ca tine mi-am luat eu lumea în cap și am ajuns șef de baracă.

STAN (*bea*): Gata, domn'e, gata! Să știți că numai femeile sînt de vlnă.

VLAD: Și noi rămînem imaculați.

STAN (*cîntă*): „Femeia te ridică, femeia te coboară...”

VLAD: Noi purtăm cea mai mare vină...

STAN: Nu... Dacă nu era nevastă-mea, cu ambițiile ei, rămîneam un muncitor cinstit. Așa... (*Imită.*) „De ce să fie alții mai deștepti decît tine?” După aia, ca șef, au crescut pretențiile. Cu ce să-i iei mașină, să-i faci lux? Am băgat mîna. Cînd... am văzut că se îngroașă gluma și sînt luat în vizor, eram pe un șantier în Africa... cu prima ocazie — vira! Altfel, pușcăria mă mîncă. (*Spre Vlad.*) Spune și dumneata, rezistam cu douăzeci de ani în pușcărie?

DANCIU: Bă, păi tu nu ești pungaș de rînd, tu ești d-ăla barosanul! Și cît ți-au calculat?

STAN: Păi... cîteva sute...

DANCIU: De mii? Oho! Păi ți-au dat puțin, tăticu'! Eu, pentru cîteva mii, acolo, am luat șapte ani. Uite, bă, d-aia nu-mi placi tu mie. Să furi tu statul de atîta bănet! Eu te puneam la zid!

STAN: Fugi, domn'e, de-aici! Păi nu tot cu oamenii muncii i-am mîncat, cu gagicuțele? Că și ele...

DANCIU: Auzi, *chief*, ce concepție are escrocul! (*Se îndreaptă amenințător spre Stan.*) Cu oamenii muncii, al? Care „oamenii muncii”, bă director!

VLAD: Fiecare cu opinia lui, domnule Danciu.

DANCIU: Ce opinie, domnule, ce opinie? Îi dau eu o opinie, să o țină minte toată viața. (*Se iau la bătaie. Ion și Vlad intervin. Cei doi continuă să se bată. Intră Paznicul 1, toți se retrag.*) Frumos te mai descurci, director!

PAZNICUL 1: Director?

PAZNICUL 2 (*care tocmai intră*): What's up?

PAZNICUL 1 (*arătînd spre grup*): Somebody director!

PAZNICUL 2: Director? Dangerous! Suspect!

PAZNICUL 1: Yes! Of course, suspect! Yes... (*Ies amîndoi.*)

STAN: Am devenit și suspect, datorită dumitale. (*Ferindu-se de Danciu, care se apropie.*) Eu n-am nici o vină. I-a atras zgomotul. (*Danciu vrea să-l lo-*

voască. Stan se ferește.) Recunosc, domn'le, recunosc. Am greșit, dar nu mai e nimic de îndreptat.

VLAD : Am căzut în plasa propriei noastre erori.

ION : Și sintem prizonierii ei...

VLAD : Ai dreptate, băiete. Sintem prizonierii propriei noastre erori.

(Intoneric.)

Tabloul 4

Stan mătură curtea fluterind. Se mișcă în ritmul melodiei. Ceilalți sint tolăniți pe paturi în baracă. Ion își repară un pantof.

PAZNICUL 1 (iese din clădire; la portavoce): Ion Ion at manager's office.

ION (speriat): Iar mă anchetează, nene? (Se încălță.)

DANCIU : Nu mai au ce scoate de la tine.

VLAD : Ai depășit perioada interogatoriilor.

PAZNICUL 1 : Ion Ion at manager's office. Support from America.

DANCIU : Hopa... a picat norocul pe tine. Ai făcut în scaldătoare, minzule. Grăbește-te, să nu se răzgîndească. Mai avem puțin și o să ne încălțăm de la cele mai renumite case de modă.

ION (ridică din umeri): N-ar fi rău. (Ion iese, Stan îl urmărește cu privirea.)

DANCIU (fluieră vesel, scoate capul pe ușă): Directore... Se face că nu mă aude, curcubeul lui de escroc!

VLAD : Te-a scos din piine.

DANCIU : Tu să taci! Cu cotcodăcitul mi-a luat tirnul, însă mi-o plătește el, pentru că totul se plătește. (Lui Stan.) Dă virtos, bă, nici mătura nu știi s-o ții, curcubeu'...! (Vlad și Danciu ies din baracă.) Astăzi nu avem asistență.

VLAD : E o demonstrație pentru pace și participă toți. Vor să declare zona denuclearizată.

DANCIU : Ce i-a apucat, domn'le?

VLAD : Instalează americanii rachete.

DANCIU : Asta ne mai lipsea. (Inveselit.) Atunci, să ne ferchezuim un pic, că or să vină fermierii după oameni. Nu scapă ei un asemenea prilej.

VLAD : Ai dreptate. (Se apropie de gard.)

DANCIU (cîtește stîlcit): Les etrangers dehors! Aha, străinii, afară! Chief, vād o franceză... și asta nu-i tot. Ausländer raus... tot dracu-ăla. (Se apropie de Stan cu pumnul ridicat.)

STAN : Ajutor, domnule, ajutor!

VLAD : Lasă-l, domnule Danciu.

DANCIU : Fleandră! Ho, mă, că nu dau!

(Îi ia din buzunarul bluzei pachetul de țigări și chibriturile, își aprinde o țigară, apoi le aruncă jos. Stan se apleacă să le ridice, Danciu le acoperă cu talpa.) Era postul subsemnatului, cîștigat cu mare efort. Atenție cum te porți! (Stan se ridică și se îndepărtează nervos. Apare Ion, cu un pachet.)

DANCIU : Asta e ajutorul? Hai înăuntru! (Intră în baracă. Stan mătură în continuare.) Dacă-s bani, facem chef, nu-i așa, chief?

(Stan își ridică țigările.)

VLAD : Nu trimit niciodată bani.

DANCIU : Ai văzut că nu te-am chemat degeaba? Fii atent, jumi-juma. (Ion desface pachetul, Stan se apropie tiptil de ușă.) Psst! (Deschide brusc ușa și-l doboară pe Stan.) Tu ai slujbă! (Pachetul se desface greu. Ambalaj voluminos.) Ce frumos pute!

ION : Cutiuțe... (Le ridică.) Pastă de dinți, săpun, spray...

DANCIU : Deștepți băieți, americanii ăștia! Cum o să arunce cu lovele? Da-s bune și astea, au picat bine. Să miroșim frumos cînd vin fermierii. Dă-mi un săpun... așa... Directore, ia un săpun să-l trimiți soției. (Stan prinde săpunul, îl pune în buzunar.) Hoții! Hoții! (Îl imobilizează pe Stan, apare Paznicul 1.) A furat ajutorul. A primit băiatul ajutor de la americani și i l-a furat. (Paznicul îl controlează pe Stan, îi ia săpunul, i-l înapoiază lui Ion și pleacă.) Așa, directore, ai ajuns bine, furi săpun de la conaționali.

STAN : Mincinosule, nu mi l-ai dat tu?

DANCIU : Eu, mincinos? (Se îndreaptă spre el.)

STAN : Domnule, domnule!

DANCIU : Gura! Vedeți că astăzi trebuie să plătim taxa pentru „palat“. Directore, îmi datorezi 50 de arginți pentru cazare categorie lux.

STAN : Ți-i dau, nu-ți fie teamă.

VLAD : Ce taxă, domnule Danciu?

DANCIU : Chief, fără scheme, v-am spus de la început. Vila asta a noastră ne costă două foi. Nu pot suporta singur. Beneficiem toți, nu? Dacă nu vă scoteam de-acolo, vă cîtonogeam în fiecare zi.

VLAD : Mai întîi să găsesc ceva de lucru.

DANCIU : Te păsuiesc și luna asta, dar e ultima oară.

VLAD : Bine.

(Stan mătură îndirjit, ținînd capul plecat. Ion pare dezorientat. În curte apare un fermier, care se așază la masa adusă de paznic.)

STAN : Au venit! Au venit!

(Cei din baracă se încolonează, își potriveșc ținuta pentru a arăta cât mai bine. În spatele barăcii, zgomote ca la țirg. Sovăitor, Stan se atasează grupului. Danciu îl îmbrînțește. Paznicul îi desparte.)

FERMIERUL: (îi face semn lui Vlad să se apropie. Îi pipăie mușchii, îl lovește peste stomac.) Ce știe faci?

VLAD: Am studii superioare, sînt inginer... ingineur...

FERMIERUL: Mie trebuie engineer-pick... sapeur, sapeur. (Gest. Rîde batjocoritor.)

PAZNICUL 1: Next! (Vlad se așază trist pe pragul barăcii. Danciu se dezbracă pînă la briu, se apropie de fermier. Fermierul îi pipăie mușchii, îl lovește peste stomac.)

FERMIERUL: Tu?

DANCIU: Fac de toate, domnule.

FERMIERUL (își frecă mîinile mulțumit): Good, good. (Îi face semn să rămînă lîngă masă. Ion își suflecă mînele și-și încordează mușchii. Cei de față zîmbesc.) Tu, Good. (Stan, care se apropie, vrea să-și arate și el mușchii.) No. Tu, thin, slab este. No.

STAN: Fac orice, domnule.

DANCIU: Ia plîngi un pic, poate impresionezi.

FERMIERUL: I said, no!

(Stan se retrage dezamăgit lîngă Vlad.)

VLAD: O să găsim și noi ceva. (Se apropie o femeie în jur de 50 de ani, îmbrăcată elegant. Îi studiază pe cei din curte cu atenție. Îi face semn lui Danciu să se apropie. Îl măsoară din priviri, îl pipăie, îl deschide gura. Se îndepărtează zîmbind, făcîndu-i semn lui Danciu s-o urmeze.)

DANCIU (fermierului): Mă scuzați, eu merg cu doamna.

FERMIERUL: Sorry... Come... (Plasează o sumă de bani paznicului și pleacă însoțit de Ion, Vlad și Stan.) Bye... (Intuneric.)

(În baracă, Danciu și Ion.)

DANCIU: Tu și chieful sînteți singurii la care țin, singurii pe care o să-i apăr și o să-i ajut... În felul meu. De aceea Vlad nu trebuie să știe că Lina e în oraș. Clar?

ION: Mi-e teamă pentru ea.

DANCIU: Dacă pui suflet nu ai decît de pierdut. Dacă o iubești, așa cum spui, cînd o să mă conving că și ea te iubește, am să fac totul ca că fiți fericiți. Mă crezi?

ION: Da...

DANCIU: Atunci, faci ce ți-am cerut. ION: Bine, nene.

DANCIU: Cînd vom fi bogați, dacă ești ascultător, te fac cel mai mare muzicant. Bă, în trînta asta pe viață și pe moarte, eu mă simt în stare să

învîng! (În curte apare Vlad.) Te duc în spate, la baraca 32, la bărbosii.

ION: Da.

DANCIU: Le spun că miine am nevoie de ei. (Îi întinde o bancnotă.) Cum-pără și ceva de băut. (Vlad deschide ușa.) Bună, chief!

ION: Bună ziua! Eu am plecat. (Iese.) VLAD: Bună!

DANCIU: Cum merg afacerile? Cînd ne cumpărăm o prăvălie a noastră?

VLAD: Mai trebuie să curgă multă apă pe Dunăre. Dar cu Babița, cum merge?

DANCIU: Excelent!

VLAD: Mă bucur, mai ales pentru băiat. Ia-l cu dumneata. E greu la sapă.

DANCIU: Am să-l iau... Chief-ule, cred că te pricepi la electronică.

VLAD: Depinde. De ce mă întrebi?

DANCIU: Să vezi drăcovenie: azi, numai despre asta s-a discutat la babă. Un amic de-al ei, venind din week-end, a găsit casa goală, dar goluță, întelegi? Cu toate sistemele lui de alarmă...

VLAD: Și?

DANCIU: Astia-s mari bandiți, dom'le! După ce că i-au luat tot ce avea de valoare, au spart și instalația, nici un șurub n-au lăsat.

VLAD: Profesionisti.

DANCIU: Sigur! Și eu, ca prostul, am intrat în belea. După cîte știi, la viața mea am lucrat de toate, de la potcovărie pînă la... Discutîndu-se despre felul cum au reușit bandiții figura, am făcut pariu cu prieteniiabei că dezleg misterul și... m-am împotmolit. Uite! (Scoate niște schițe.) Pricepi, nu?

VLAD: Da.

DANCIU: Uite, la uși, la ferestre... peste tot.

VLAD: Lasă-mă pe mine. (Danciu îi oferă hîrtie, pix etc. Vlad studiază schița, face calcule.) Deci, aici unul, acolo... așa. Să mai vedem o dată. Interesant... foarte interesant. Ești salvat, domnule Danciu. Domnule Danciu, unde ești?

DANCIU: Aici, chief.

VLAD: Ești salvat, domnule. Foarte ingenioasă, instalația. Privește! Dacă n-or fi făcut-o intenționat, ceea ce nu cred. Au prevăzut totul, cu o mică scăpare. Urmărește schița: iată o ferăstruică, la pod sau mansardă, nu-mi dau seama. Mai mult ca sigur c-au pierdut-o din vedere. Și dacă tot așa au tratat și intrarea din pod în casă...

DANCIU: Da, da... Ești fenomenal, dom'le!

VLAD: Dacă, din întîmplare, în apropierea vilei mai este și un copac, cu o sfoară groasă... înțelegi, nu?

DANCIU: Am cîștigat, am cîștigat pa-

riul ! Două mlare ! Bravo, ești cineva. *(Îl îmbrățișează.)* Cînd îi iau, juma-juma. Pe cuvîntul meu. *Chieș*, dar dacă avea senzori și la ușa de la pod ?

VLAD : Nu există sistem perfect. Totul este schița !

DANCIU : E clar ! Ce-o face minzu' de nu mai vine cu băutura ?

VLAD : Mai am eu o sticlă.

(Pe poartă intră Stan, împleticindu-se.)

DANCIU : Dacă ne mai dă și poliția lor ceva... ne îmbogățim. *(Ciocnesc. Intră Stan.)*

STAN *(se prăbușește)* : Ticăloșii, ticăloșii... *(Vlad îl sprijină. Danciu strînge hîrtiile, le ascunde în buzunare.)*

VLAD : Ce s-a întîmplat ?

STAN : Sînt niște mincinoși, niște ticăloși, farsori...

VLAD : Cine, domnule ? Ce ți s-a întîmplat ?

STAN : Niște ticăloși !

VLAD : Ce ți-au făcut ?

DANCIU : Zi-i, mă, nu ne mai fierbe !

STAN *(întinde o hîrtie)* : Uitați-vă.

VLAD : Un număr de cont.

DANCIU : Ce-i cu asta ?

STAN : Sînt nenorocit, sînt sărac, domnule Vlad, sărac lipit !

DANCIU : Că pînă acum... Îl ai, termină, că mă enervezi.

STAN : M-au nenorocit...

DANCIU : Asta a luat-o razna. Vrei să-ți trag vreo două ? Ia vezi !

VLAD : Lasă-l să-și revină. *(Îi dă să bea.)*

STAN : Dezastru, dezastru, am să mor, nu mă mai leagă nimic de viață.

VLAD : Pune-ți ordine în gînduri și, dacă nu-i secret, spune-ne ce s-a întîmplat. Te putem ajuta cu ceva ?

STAN : Nu, n-are rost...

DANCIU : Dacă o mai ții așa, te pocnesc.

STAN : Lăsați-mă încet. Vedeți hîrtia asta ?

VLAD, DANCIU : Da.

STAN : În cont stăteau toate speranțele mele. Cu banii trecuți în el, eram făcuți. Toți, înțelegeți ?

VLAD : Nu.

DANCIU : Beznă totală. Luminează-ne !

STAN : Era unul care ducea tratative cu întreprinderea noastră. M-au delegat și pe mine. Avea la bani tipul... M-a invitat cîteva seri la „Inter“... cele mai bine găgici din capitală.

DANCIU : Zi-le, bă, poame, ce te rușinezi ?

STAN : Bine, dom'le, tirfe, dacă ții neapărat. Mă simțeam obligat. După aceea a început să mă șantajeze ca să-i vînd pontul cu prețul nostru. N-am vrut.

DANCIU : Ai fost în stare să-l dezamăgești ?

STAN : Da. La început n-am vrut. După aceea, n-am avut încotro. Cînd mi-a spus ce-mi oferă în schimb, mi-a luat piuitul.

DANCIU : Vreun castel ?

STAN : Un trai liniștit aici. Și... cum mi-era teamă că se descoperă...

DANCIU : Aha !

STAN : ...trebuia să mă asigur.

DANCIU : Și i-ai vîndut pontul.

STAN : M-a silit. M-a amenințat că mă dă pe mîna...

DANCIU : I-auzi, dom'le, ce escroc ! Ți-ai găsit nașul.

STAN : Cînd a revenit, mi-a dat numărul ăsta de cont. Zicea că a depus zece mii de dolari.

DANCIU : Oho ! Deci, escrocul nostru a păpat și ceva valută.

STAN : Ți-am spus că n-am vrut.

DANCIU : Meritai să te pună la zid... Tăticu'... trecem la spovedanie. De ce n-ai scos nici o vorbuliță pînă acum despre arginți ?

STAN : Așteptam să ies de-aici. Era ultima carte. M-ați batjocorit că am scris acasă despre mîșină, despre vilă. Pe ei mă bazam.

DANCIU : Și nouă ne dădeal cu flit, nu ?

STAN : Vă ajutam, pe cuvîntul meu.

DANCIU : Sînt lămurit ce gînduri aveai. Cînd vor afla acolo și despre asta, schimbă macazul și reiau procesul. Nu scapi tu numai cu douăzeci de ani.

STAN : Sînt prost să mă mai întorc ?

DANCIU : Vrei-nu vrei, trebuie să te întorci.

STAN : Te-ai ținut, domn'e ?

DANCIU : Măsoară-ți cuvintele ! *Chieș*, hai să-i explicăm. Noi doi, ca niște oameni cinstiți ce sîntem, ca să ne putem întoarce liniștiți, să ni se mai ierte din păcate, te luăm în spinare frumuseț, și te ducem plocon. Se schimbă calimera și cu noi.

STAN : Vorbești serios ?

DANCIU : Ascultă, mă, cînd am glumit eu cu tine ? Vezi că am palma grea.

STAN : Domnule Vlad, glumiți.

DANCIU : Vorbesc foarte serios.

STAN : Că eu sînt fraier să merg cu tine.

DANCIU : Păi nu trebuie să vrei tu, tăticu' ! Îți ard una la mir, și te liniștesc. Spun că ai suferit un accident.

STAN *(speriat)* : Nu se poate ! Noi, care am împărțit și binele și răul...

DANCIU : Răul, da, binele ți l-ai dosit. Nu-i așa, *chieș* ?

VLAD *(ridică din umeri)* : Eu știu...

STAN *(cade în genunchi)* : Domnule Vlad, domn'e Danciu, vă rog, vă implor, vă dau tot, tot ce am strîns...

DANCIU : N-avem nevoie.

STAN : Dacă nu le vreți, le distrug. Să nu mai existe motiv de rădă. Promi-

te-mi că mă lași în pace.
DANCIU: Să-ți promit eu, ție? Nu!
 Ce-am zis am zis, să fie clar.
STAN: Le distrug, domn'le, toate le distrug! (*Aruncă diverse obiecte. Le calcă în picioare.*)
DANCIU (*ride*): Așa... mai cu foc, dacă vrei te pot ajuta.
VLAD (*intervine*): Vezi, domnule Danciu, ce-ai făcut?
STAN (*isteric*): Le distrug, le distrug, le distrug!
VLAD: Vino-ți în fire! (*Adună obiectele de pe jos.*)
STAN: Poftim, ești mulțumit acum?
DANCIU: Nu... cei zece mii de dolari, Arginții!
STAN: Ești un sadic... un criminal!
DANCIU: Fii atent...
STAN: Nu-ți ajunge? Am distrus tot. De-acum încolo facem pace?
DANCIU (*calm*): Cei zece mii de dolari.
STAN: Sadic, sadic! (*La insistențele lui Danciu.*) N-am alt!
DANCIU: Dacă nu, în spinare și...
STAN: Nu am! Dar o să vă rămîn recunoscător toată viața.
DANCIU: E bine și-așa. Sper că n-ai să uiți. Acum, însă, cei zece mil!
STAN: Contul nu există, m-a mințit banditul.
DANCIU (*amuzat*): Tilhar, ce să mai discutăm!
STAN: Mare bandit! După ce că am fost domn cu el...
DANCIU: Curcubeu! Tău de escroc! Auzi: „am fost domn!” Pe banii cui ai fost domn cu el, mă? Că acum îți adun oasele de pe jos! (*Se îndreaptă spre el.*)
STAN (*se ascunde în spatele lui Vlad*): Domn'le Vlad, liniștește-l, iar l-au apucat pandaliile.
DANCIU (*turmărindu-l pe Stan, care se urcă în patul de sus*): Cum să nu mă apuce, mă, pandaliile? Whisky-ul, tirfole de la „Inter“, oalele sparte cine le-a plătit? Tot unul ca mine, nu? Te mănînc, mă!
STAN: Eu sînt cum sînt. Tu ești mai breaz?
DANCIU: Îndrăznești să mă compari cu tine? Ți-arăt eu! (*Se urcă după el, Stan sare jos, fuge în curte. La vederea Paznicului, cei doi își schimbă brusc atitudinea.*)

Tabloul 5

Seară. În verandă, Paznicul 1. Dinspre oraș apar, abia tirîndu-și picioarele, Ion, Vlad și Stan. Intră în baracă. Stan se dezbracă, își pune pijamaua, se aruncă pe un pat. Sforăie. Ion și Vlad se spală.

VLAD: Nu-i rezistent. Nu știu cum o să-l sculăm.
ION: Dacă doarme pînă dimineată, își revine. Și eu sînt dărîmat.
VLAD: Culcă-te! (*Pe poartă intră Danciu, vesel. Merge la paznic, îi pune o sticlă pe masă, se îndreaptă spre baracă.*)
DANCIU (*intrînd*): Bună! Ei, picuile, cum e cînd muncești? Plăcut, nu-i așa?
ION: La naiba!
DANCIU: De miine, mergi cu mine. Ptiu, ce miros! O să mîncăm plîne albă împreună. *Chief*, mi te alături sau rămii cu sforăitorul ăsta?
VLAD: Depinde ce oferi.

(*Ion cîntă la chitară.*)

DANCIU: Hopa, s-a trezit comerciantul! Cum adică, *chief*?
VLAD: Așa, bine. Ce oferă Babița?
DANCIU: Babița?! (*Ride.*) Dacă ai ști, *chief*, ce nurlie e!
VLAD: Sînt convins. As veni cu duminică, dar nu vreau să te încurc. Cum o găsești pe Lina, plec.
DANCIU: Durează. Lucrurile nu-s așa de simple cum par la prima vedere. (*Către Stan.*) Taci, bă! Ți-a trudit la lopată toată ziua. Vrea să ajungă milionar. Bă, n-auzi! (*Lui Vlad.*) Azi am luat ceva. Dacă ai puțină minte și un dram de noroc, nu-mai un dram de noroc, faci avere, treci de partea cealaltă a barierei.
ION (*recită*): Ți-am spus să nu pleci din țara de lumină și ai plecat...
DANCIU: Mai taci din gură, tu cu balalaica, ăsta cu sforăiturile și mirosul de găinaț... Curcubeu! mamei tale de escroc! (*Cu o forță de nevăzuit, trage patul cu Stan afară din baracă și revine. Stan doarme în continuare. Paznicul 1 coboară din verandă, privește curios la Stan, se întoarce liniștit.*)... Parcă nu s-ar fi spălat de două săptămîni.
ION: De ce l-ai scos, nene, afară?
DANCIU: Mă enerva și putea a grajd. Plus că-mi este antipatic.
ION: Citeodată, ești de-o răutate...
DANCIU: De să-i faci, mînzule, viața e cea care m-a înrăit. (*Ride.*) Însă trebuie să fii mereu vesel. Ce mai, dom'le, oriunde ai fi trebuie să rămii așa cum te-ai născut, așa cum te-ai făcut muică-ta!

VLAD: Ar fi bine, dar nu se poate...

DANCIU: În fine, îmi suride norocul. Voi ce-ați făcut?

ION: Mai nimic, săparăm, cărai bălegar, ca la taica acasă. De-acolo mirosul. Încă mai rău, și c-o scorpie pe cap, care ne mîna mereu... Dii, dii, atît știe, ca pe niște bol. Deștept, fermie-

rutul. Primele zile a ținut-o ascunsă.
DANCIU: Crezi că eu n-am săpat, n-am cărat? Așa începi.

ION: Și când termini, nene?

DANCIU: Nu înțelegi nimic, bă. Aici ai șansa să învingi, acolo trăgeai mița de coadă.

ION: S-o crezi mata! (*Cîntă.*)

DANCIU: Aici te poți îmbogăți și să devii cineva. Ca Popescu! Ați auzit? A ajuns consilier de firmă. Și alții... „Care pe care!” e lozinca. Cîtiva ani îți trebuie să înveți, să știi cum sînt rosturile și, cînd ai prins bine alfabetul, dai lovitură. Eticheta mamei ei de viață! Păi la ce m-am chinuit, mă, atîta?! Să-i înving pe ăștia, să-mi lingă călcîiele. Te întrebi cum? Pe orice cale. Dacă îmi reușește figura, v-am făcut oameni pe toți. Să vă fie clar! Oaia cea neagră, adică eu, s-a spălat, e albă! (*Deschide ușa, privește spre oraș.*) Uite așa am să-l îndoi! Credeți că belferii lor au fost bogați dintotdeauna? Nu... Mulți au fost niște troglodiți ca și noi.

VLAD: Tac! Tac! Tu și oaie albă... (*Îl scutură plînsul.*)

DANCIU (*îi pune mîna pe umăr*): Ești la început, *chief*, și e greu, nu-i așa?

VLAD: Ai fost singur, n-ai avut nici o obligație.

ION: Lasă, nene Vlad, o găsim noi pe Lina. (*Ironie.*) După cum se laudă nenea că a dat lovitură...

DANCIU: Scoți cornițele, minzule! Te iert, că n-ai întărcat încă. V-am spus că vă iau cu mine. (*Ridică pumnul spre oraș.*) Am să vă strivesc ca pe puli de năpîrcă. Uite, așa!

ION: Dacă n-ai făcut nimic cu meseria pe care o știi și trebuie să apelezi la babe... E greu să găsești ceva ca să trăiești ca oamenii, darămite să ajungi milionar.

DANCIU: Nu de oameni ca mine și ca tine au ei nevoie... După șapte ani de muncă — și muncă nu glumă! — vedeți cu ce m-am ales? Un sac de dormit și două schimburi. Vă întreb: merită? Nu merită. Asta v-o spune Danciu. Piciule, acum șapte ani gîndeam ca tine. Însă... pentru a reuși... trebuie ca să ieșim din impas. Înțelegi, picat la țanc. Este exact ceea ce ne trebuie ca să ieșim din impas. Înțelegi, mă, înțelegi?

ION: Înțeleg, nene, dar de aici și pînă la milion e cale cam lungă.

DANCIU: O s-o străbat. Și n-o să regretați. Pentru că trebuie să învingem. Ați văzut ce e pe spatele meu? (*Se dezbracă pînă la brîu.*) Uite, asta e de la o încăierare. Asta... după o coridă, m-au călcat în picioare. Iar aici... Ce mai, după ce m-au bătut bine, m-au urcat în tren, și au mai

scăpat de unul... Te vaiți că fata, că nevasta, fleacuri... Curcubeul lor de muieri! Fata e tină, e bine făcută, nu trebuie să-ți faci probleme. Îi sucește capul unuia, și o să-ți scrie de prin America, ori din Australia. E femeie, altfel se descurcă.

VLAD: Dumitale ce-ți pasă...

DANCIU: Îmi pasă, *chief*, voi nu știți încă ce înseamnă să fii cu adevărat singur, aruncat de colo, colo.

ION: De ce nu te-ai adresat la ăia?

DANCIU: Ce să-mi facă ei, să mă însoare, să-mi alunge tristețile, să mă facă erou? Ei sînt plătiți pentru altceva: să arunce praf în ochii proștilor. Cine crezi că ar angaja oameni ca să arate cu degetul ce e urît și murdar la el în casă?

ION: Păi nu mata îmi scriai așa, n-ai apelat la ei pentru mine?

DANCIU: Tu nu erai aici, erai acolo unde aveau ei interesul să arate că treburile sînt așa și pe dincolo. Ce dracu', pentru ce se scria și se zicea, luam cu toții bani. Și eu care ziceam, și ei care scriau, iar tu, care dormeai liniștit acasă, ai devenit unul ce dorea „libertatea”, mă.

VLAD: Și-ai nimerit-o!

DANCIU (*lui Vlad*): În timp ce el se frămînta și se zbătea să ajungă om „liber”...

ION: ...ca acum...

DANCIU (*rizînd*): ...eu făceam naveta printre frontiere. Cînd cu tine, piciule, nu mai știu pe unde eram. Fapt e că, după două luni, m-au arestat. Se luaseră unii la bătaie, și eu, ca prostu', am căscat gura la ei. Eu și un turc. Pe ăia de s-au bătut l-au lăsat în plata Domnului, erau de-ai lor, pe mine și pe turc, la închisoare! Mai tirziu m-au trîntit iar peste graniță, și uite-așa, tot pe drum, pe drum, cum zice cîntecul, mai prin porturi, mai...

ION: Ce-i mai înjuram pe toți cei din fabrică! Credeam că nu mă înțeleg, că se opun „fericirii” mele. La pașapoarte, un tip: „Te nenorocеști, băiatule, te duci în țara nimănui, pe cine cunoști tu acolo?” Și mi-a zis și despre dumneata, cam ce poți învărti pe aici. „Crezi, tinere, că îți vor da de lucru, cînd nu au nici pentru ai lor? Dacă pleci ai să regreti toată viața.” Nu se mai înțelegea nimeni cu mine, intrase microbul și gata. O luasem razna de tot. Tata, cînd mă vedea pornit așa, își făcea semnul crucii și spunea un singur cuvînt: „nărod!” Cînd transmiteau cei de la „șopîrlița liberă”...

DANCIU (*rizînd*): Veselă, mă, nu liberă!

ION: ...melodii pe care le comandai mata pentru mine, tata făcea haz:

„Auziți, oameni buni, s-a ajuns nărodul meu, îl dau la aparat!”

DANCIU : Și ce ziceau de mine ?

VLAD : Numai de bine.

ION : Ziceau că toți cei care ajung afară procedează așa. Dar toate vorbele lor treceau pe lângă mine, fără să mă atingă. Vezi, mă nene, la noi chiar dacă erai o lepră, te lua cineva în seamă, măcar să te certe, și asta era ceva. După o critică „la singe”, chiar dacă te treceau nădușelile, te simțai om, domnule, băgat în seamă, și pe urmă, dacă nu erai un înrăit, încercai să fii altfel, să nu mai dai prilejul. Aici, însă, ești un zero barat. Nimeni nu se împiedică de tine, toți te ocolesc cu grijă, să te simți bine, chiar mai bine decât poți tu suporta.

DANCIU : Să știi, picuile, că mie nu-mi pare rău. Am strins atâtea putere în mine, c-o să-i înghit pe toți rechini din orașul ăsta. Pe toți, mă, auzi ? Te sperii că te-am adus aici. Păi, cui să las, mă, averea, banii, cui ?

VLAD : Care bani ?

DANCIU : Pe care o să-i string. Crezi că am îndurat degeaba atâtea ? Asta-i școală înaltă, *chief*, face cît trei facultăți de-ale tale. Cum reveneam într-o țară mă prindeau fără acte și-mi făceau imediat vînt. Peste tot e la fel și n-ai loc, dom'le, mafie mare, ce mai ! Nu te poți pune cu ei !... Mă hotărîsem. Mă săturasem, nu mai puteam, vroiam să mă întorc cu orice risc. Dar crezi că ei sînt proști ? Cînd le-am cerut să mă trimită acasă, n-au vrut. Ba, mi-au oferit și bani să renunț. Un moșulică de la imigrări mi-a căzut în genunchi de speriat ce era. „Du-te unde vrei, numai în țara ta, nu. Or să creadă că eu te-am sfătuit să te întorci și mai am un an pînă la pensie”. Mi s-a făcut milă de el. Și uite-așa am colindat aproape toată Europa ! I-am prins pulsul... Trebuie să fii fără milă, m-auziți, fără milă. Numai așa te întărești.

VLAD : Sau te pierzi.

DANCIU : E o altă lume trebuie să fii născut pentru ea sau... unde n-am avut eu noroc... Uite acum ! Toate ziarele urlă împotriva imigranților. Cum este violată o femeie sau se sparge o bancă, cine-s vinovații ? Imigranții — zic ziarele. Îi atîță pe toți împotriva noastră...

VLAD : Și-l vezi pe copilul ăsta în stare să reziste la atîtea ?

DANCIU : Nu pentru asta l-am adus. Cînd m-a părăsit voința, cînd am simțit că mă lasă puterile, că mi-e indiferent orice, așa de parcă s-ar fi

scurs viața din mine, de-abia atunci l-am adus pe-asta micu', să am pentru cine lupta. Tocmai de aceea trebuie să înving. Acum a venit vremea mea. (*Rizînd.*) A dracului Babița, n-am ce zice. (*Fluieră o melodie populară.*) A mai angajat și pe alții, dar ca mine...

ION : Nene, și dumneata...

DANCIU : Așa-i viața, picuile, junglă, în care învinge nu întotdeauna cel ce merită... puțină șansă, un pic de minte și te urci, te cațeri pe spinarea celorlalți.

VLAD : Fără să-ți pese de ei.

DANCIU : De mine îl pasă cuiva ?

ION : Și dacă nu te ia de bărbat, ce faci ?

DANCIU (*rizînd în holote*) : M-ai dat gata ! Să mă ia de bărbat ? Asta-i milionară, are nevoie de cineva să-i conducă treburile, nu de bărbat.

ION : Și te-a găsit taman pe mata, că nu-s alții în jurul ei.

DANCIU : Asta e șansa mea. Că are nevoie de unul cum sînt eu, care stringe mița de gît fără să clipească. Asta e ! (*Vlad se plimbă prin cameră și se împiedică de lucrurile lui Stan. Cad : un casetofon, scrisori, fotografii, o perucă etc. Vlad îl ridică peruca.*)

VLAD : Și-a luat perucă să nu-l recunoască cineva, mai ales dintre cei pe care i-a recomandat pentru interviuri.

DANCIU : Dacă-l prind, îl mănîncă de viu. Parcă-l trage așa, se învîrte în aceleași locuri.

VLAD : M-a rugat să-i arăt orașul. Am venit ani de zile în delegație și cunosc locurile.

DANCIU : Cunoști, pe dracu' ! Una e în delegație și alta, cînd trăiești aici.

VLAD : Ai dreptate. (*Arată spre locul lui Stan.*) A bătut pe la toate ușile și degeaba. Nu-l mai știe nici unul dintre cei pe care l-a cunoscut în țară (*Pune la loc casetofonul.*) Acasă avea trei.

DANCIU (*privind o fotografie*) : Uite-l lângă un „Mercedes”.

VLAD : Vila o știi și eu. E a unui partener de afaceri, ne invita mereu la el. (*Citește pe dosul fotografiei.*) „Noua mea locuință. Vă sărută cu drag și vă dorește, al vostru soț și tătuc”.

ION : Pe astea n-a apucat să le trimită.

VLAD : A fost ocupat cu declarațiile.

ION : Le umple ăstora spațiul de emisie.

DANCIU : Așa am făcut și eu la început. (*Ride.*) Cum îmi venea o idee, ce mai știam eu, ce-mi plasau ei, citeva înfloriri — și gata emisiunea... gata arginții. Asta, pînă mi-a trecut necazul.

ION : D-aia nu te-ai întors.

DANCIU : Ce știi tu ? ! Uite-l lângă o „Toyota”. (*Citește.*) „Vă aștept cu nerăbdare să ne plimbăm împreună, al vostru tătuc și soț care vă iubește și se gîndește numai la voi”.

(Se aude urletele unui om. Toți tresari.)

DANCIU : Taci ! Taci ! (Bate în pat cu o cutie de conserve, li răspund alte bătăi. Apare Stan, legându-și pijama cu o sfoară.)

VOCEA NEBUNULUI : *Liberez moi ! Liberez moi ! Crimineels !* (Vocea se transformă în urlet, apoi scade în intensitate.)

VLAD : A inebunit. De patru ani se pregătea să ajungă în lumea banilor. Ca să se descurce, a învățat trei limbi.

DANCIU : Îl fac pachet și-l trimit acasă... Așa se procedează.

VLAD : Strigă în franceză (scad zgomotele), că în limba lui nu-l înțelege nimeni.

DANCIU (lui Stan) : Cum e, directoro ?

STAN : Eu mă plîng pe mine, nu pe alții.

DANCIU : Ce vorbești ? (Se prefacă că vrea să-l lovească.)

STAN : Hai, dă, omoară-mă, ești bun de așa ceva !

DANCIU : Poate-ți ard una !

ION : Acum v-ați găsit ? !

STAN : De ce m-ai dat, domn'e, afară ?

DANCIU : Uite-așa, pentru că sînt al dracului și pentru că miroși a cocină. ...Îmi ești antipatic, dom'le !

STAN : Asta n-am să ți-o iert !

DANCIU : Gura !

STAN : N-am să ți-o iert !

DANCIU : Gura, am spus !

STAN : Eu, Stan, n-am să ți-o iert, reține.

DANCIU : Taci ! (Lovește cu pumnul în pereții barăcii — acces de furie. Stan, impasibil, își adună lucrurile de pe jos.) Pramatie ! Ai vilă, limuzine ! Capitalistule ! Ai ajuns milionar și ții

secret. Ți s-ăcești pe ăștia de-o ciorbă, nu ți e milă deloc. Cum vrei ca altora să le fie milă de tine ?

STAN (continuînd să-și adune lucrurile) : Ești invidios. (Ridică radiocasetofonul.) Să știi că le-am cumpărat din munca mea.

DANCIU : De ce să fiu invidios ? N-am nevoie de mătura ta, roata se mai învîrte. (Se îndreaptă spre Stan.) Hai să ne batem ! Nu vrei ? Fricosule ! (Zgomot de mașini care opresc, portiere trîntite. Vlad și Stan ies, Ion îi urmează.) Stai aici, picuile !

(Paznicul dispare.)

ION : Mă duc să văd ce e. (Iese.)

DANCIU : Treaba ta. (Stinge lumina. În curte intră un grup de bărbați îmbrăcați în haine ce amintesc de uniforme SS, înarmați cu bastoane, care se aruncă asupra celor trei. Se aud strigătele lor : „Raus ! Get out ! Putrids ! Someday we'll kill you !” Gemele, strigăte, bătăușii se retrag. Ion, Stan și Vlad se tirăsc spre baracă. Zgomot de mașini care demarează. Apare Paznicul, care-i împinge cu bastonul.)

PAZNICUL : What's up ? Iar bătut. Răi este.

ION : Ne-au bătut !

VLAD : Ne-au atacat. Ne-au bătut, domnule.

PAZNICUL : Cine bătut ? Voi bătut. Mincinoși ! (Se retrage.)

DANCIU : Cine v-a pus să ieșiți ? Aici cuvîntul de ordine este „nu te băga !” Să țineți minte. Ați căutat-o cu luminarea.

ION : Ziceai, nene, că ne suride... norocul !

PARTEA a II-a

Tabloul 6

Din clădirea administrației ies, îndreptîndu-se spre baracă, Paznicul 1 — atitudine umilă — și George — distant. Danciu se retrage pe alee, privind curios la cei doi.

GEORGE : Aici ? (Paznicul aprobă.) Bien, mergi. Je me débrouille seul. (Bate la ușă, deschide.)

VLAD (surprins, gesturi stîngace) : Bună ziua, George, în sfîrșit, ai ajuns ! Scuză deranjul, la loc. Bei ceva ?

GEORGE (privește încăperea, dă mîna cu Vlad și automat își scoate batista și-și șterge palma) : Ce ai. Ce ai mai

bun. (Vlad servește. Se ridică paharele.) Noroc și bine te-am găsit !

VLAD : Noroc !

GEORGE : Deci, e adevărat. (Își duce batista la nas.)

VLAD : După cum vezi... Ți-am explicat în scrisoare.

GEORGE : Nici nu știu ce să spun. Cînd am primit scrisoarea, am fost convinși că e o farsă. O zi întreagă am rîs cu Angela. Avînd drum pe-aici, cu o afacere, m-am gîndit să mă opresc totuși. Dar n-am crezut o clipă că o să te găsesc.

VLAD : Nu-i nici o farsă, George.

GEORGE : Dar e o nebunie ! Voi, care aveți... o situație, o poziție de inviat, pentru care ați muncit... Nu vă

înțeleg. În alte condiții...

VLAD: Nebunia Gicăi, pe care nici eu n-am înțeles-o. Am fost pus în fața faptului împlinit, și n-am găsit altă rezolvare. N-am vrut să-mi las fata singură.

GEORGE: Nu mi-aș dori să fiu în pielea ta. Prea multe întrebări și nici un răspuns... Dar tocmai aici?

VLAD: În cele din urmă. Știi cum se procedează!

GEORGE: Nu mă învîrt în astfel de cercuri. Mai citesc câte ceva prin ziare, dar e greu să-ți formezi o părere.

VLAD: I-au promis marea cu sarea și după aceea... cînd au văzut că nu răspund favorabil propunerilor făcute de ei, după o angajare de formă la o firmă, ca să-mi dovedească „incompetența”...

GEORGE: E bună! Cu invențiile tale?!

VLAD: Nu asta îți interesa pe ei, cel puțin pentru moment. Aveau tot timpul înaintea.

GEORGE: Ce voiau, de fapt?

VLAD: Să vorbesc, eventual să scriu cît mai mult și cît mai pitoresc despre țară.

GEORGE: Se mai practică! Și, ce ai de gînd?

VLAD: Nu am decît o singură soluție. S-o găsesc pe Lina și după aceea să hotărîsc. Să mă întorc sau... E din ce în ce mai rău. (*La gestul lui George.*) Nu, nu cu banii. Acum mă descurc binișor. O perioadă de timp am fost om de serviciu...

GEORGE: Așa de rău ai ajuns?

VLAD: E și asta o slujbă. Cinci luni am spălat vasele într-o bodegă, pînă a venit o rudă a proprietarului... Rudă, nerudă, dar se împlineau șase luni, și știi că după șase luni se dă ajutor de șomaj. Acum lucrez la o fermă din apropiere, om la toate. E aer curat...

GEORGE: Vai, vai, dar e imposibil...

VLAD: Nici în fabrică nu mă dădeam în lături de la muncă. În ultimă instanță, e și asta o muncă, nu?

GEORGE: Da, da. Tu ai concepția ta despre viață și muncă. Eu n-aș putea. Mai degrabă aș crăpa de foame.

VLAD: Nu asta e problema. Grav e că nu mă pot obișnui. Parcă aș umbla pe nisipuri mișcătoare, mă afund și nu găsesc firul, firul de care să mă agăț, să ies la suprafață. De aceea te-am rugat să vii, să mă ajuti să găsesc un fir...

GEORGE: E greu de găsit. Să nu crezi că mie mi-a fost ușor, mai ales în primii ani. Altă lume, alte principii de viață, alte obiceiuri, altă morală. Și eu măcar aveam o bază: bani, casă, mașină. Totul întrecea așteptările mele,

materialicește vorbind; credeam în ei. Eram fascinat pur și simplu, pluteam, parcă eram orbit. Îmi plăcea să fiu flutat, împrumutat în stînga și-n dreapta, pînă într-o zi, cînd era să pierd tot raiul. Am vrut să-l salvez pe un flateur de la faliment. Uitaseam că nu sînt acasă și că aici nu ți se iartă nimic.

VLAD: E greu să renunți la felul tău de a fi... de a gîndi.

GEORGE: Mai precis, nu știam să mi-l ascund. E ceva ce trebuie zăvorît în inimă, dacă vrei să răzbești.

VLAD: Trebuia să-ți amintești cuvintele profesorului nostru de economie: „Acolo unde banul este domn... să mistifică, să minte și să umilește fără remușcare”... Mai ții minte ce comentarii urmau? „Banul naște setea de putere... dă îmbogățire și dă aiși, drajii mei, confuzia, dăzinformarea, așa încît... adevărul e greu de dășșifrat”...

GEORGE: Avea mare dreptate... Și-așa, dragul meu, am reușit să cunosc cu un oas mai înainte adevărata față a Occidentului, pe care, mai devreme sau mai tîrziu, tot trebuia să-l cunosc, pentru că aici ajungi să învingi numai cînd le semeni întru totul. Asta m-a învățat avocatul unchiului meu, care m-a salvat atunci. Un tip priceput în toată încrengătura de legi care guvernează capitalul. Și, după cîte vezi, am răzbit... Fac cam multă filozofie, pe care îmi dau seama cum o înghiți tu acum.

VLAD: Filozofie... cine mai știe unde se termină filozofia și începe viața? Eu eram convins că o să reușești, aveai toate atu-urile: moștenirea, o nevastă pe care o iubeai, și, înainte de toate, mecanica, pe care o stăpînești foarte bine.

GEORGE (*rizînd*): Aiurea, mecanica... Este adevărat, mai citesc, mai... o păs-trez ca o rezervă, în caz de ceva. De reușit, am reușit tot în afaceri. (*Pre-ventiv.*) Te rog însă să mă crezi că, deși am o situație, nu mi-aș permite, de exemplu, să dau cuiva o sută de dolari.

VLAD: Nu mai fac pui.

GEORGE: Nu. Mi-aș deregla bugetul. N-aș putea plăti cafeza Angelei, sau să-i cumpăr bijuteria dorită, ori bacșisul șoferului, al portarului; acum nu-mi mai pot schimba modul de viață. Pentru Angela ar fi o catastrofă. Sper că înțelegi perfect ceea ce vreau să spun. Trebuie să invit, să răspund la invitații, altfel nu mai am acces în lumea în care mă învîrt.

VLAD: Nu ți-am cerut.

GEORGE: Nu la asta mă refeream, și

nu ești singurul în această situație care nu-mi cere bani. Vrei, probabil, să te ajut să te angajezi, să-ți ofer un loc de muncă. (*Vlad neagă.*) Nu pot. Nu obișnuiesc să-mi angajez prietenii și nici să-i recomand. Relațiile mele cu angajații și cu asociații nu-mi permit așa ceva. N-aș putea, că să fiu sincer, să-ți cer ție ce-i pretind unui angajat oarecare. Știu, știu că tu ai munci ca nimeni altul, dar mi-aș încălca principiile... Orice slăbiciune poate conduce la faliment. Pune-te în locul meu! Dacă s-ar întâmpla ceva, Angela n-ar putea suporta. O știi cit de sensibilă e... Categorical, nu m-am așteptat la așa ceva din partea voastră.

VLAD (*plictisit*): Dar...

GEORGE: Vreau să fiu foarte sincer cu tine.

VLAD: Asta-ți și cer, însă nu am vrut să ajungem la asemenea discuții.

GEORGE: Nu mi-ai cerut sfatul când trebula. Ai făcut o mare prostie.

VLAD: George, dar...

GEORGE: Tu ești un om informat. N-ai sesizat că e o schimbare de optică. Acum vreo trei luni, am vrut să fac chemare verișoarei mele, Emilia, o știi...

VLAD: Traducătoarea...

GEORGE: Da. Îl era de folos și în profesia ei să stea un an aici. Ei, la poliție mi-au cerut o declarație prin care să mă oblig ca după expirarea perioadei să o fac pachet și s-o trimit în țară.

VLAD: Cunosce... De altfel, e o stare generală de aversiune față de cei ca mine, care tale frunză la cliini.

GEORGE: Da... Eu, cu situația mea, și tot încerc un sentiment de regret că am plecat. Mă mai liniștește convingerea că acasă nu puteam realiza ce am acum și, la urma urmei, aici asta contează: banii! Dacă o vrea Angela, când mă retrag, mă întorc. Ai văzut că mi-am refăcut casa bătrânească.

VLAD: Da, și te duci destul de des în țară.

GEORGE: În toate vacanțele.

VLAD: Credeam că mergi pentru afaceri.

GEORGE: Nu am voie să-mi uit nici un moment afacerile. Concurența, dragă Vlad, nu ia niciodată vacanță.

VLAD: Sigur, sigur, dar... George, eu volăm...

GEORGE: Îmi pare rău de tine. Îți urez din inimă să reușești.

VLAD: George, nu-l vorba de bani sau de slujbă. (*George se înseninează.*) Te rog să mă ajuți să o gădesc pe Lina. A dispărut de câteva luni și nu știu de unde s-o iau. Te implor să mă sprijini.

GEORGE: Sper că n-ai făcut prostia să renunțați la cetățenie?

VLAD: Nici nu mi-a trecut prin gând.

GEORGE: De ce nu te-ai dus la ambasada, la consulat? Ei vă pot ajuta. E vorba de un conațional, totuși.

VLAD: Am încercat. Se ajunge foarte greu, poliția te oprește din zece în zece metri.

GEORGE: Măsuri antiteroriste. Asta e o altă fală a Occidentului, terorismul. Ce să-i faci! Lasă, dragă, am să trec mâine pe la consul, pe care l-am cunoscut la o recepție. Pare bălat de treabă și sint convins că o să te primească.

VLAD: Ți-am spus că nu pot ajunge la el.

GEORGE: Am să-l rog să-ți trimită o invitație. Cu ea o să poți trece.

VLAD: Îți rămân îndatorat.

GEORGE: Dacă se mai ivește ceva, îmi scrii sau mă suni. Mai știi numărul, nu?

VLAD: Da.

GEORGE: Și te mai caut eu. (*Își privește ceasul.*) S-a făcut tirziu. Te invit la cină în oraș și mai discutăm pe drum.

VLAD: Mulțumesc, nu.

GEORGE (*zimbând*): Te rog să mă crezi că atâta lucru îmi pot permite.

VLAD: Nu despre asta e vorba. Nu mă simt în apele mele. Poate, altădată. Îți mulțumesc că te-ai deranjat și vezi dacă poate consulul să facă ceva. Te rog mult. (*Îl conduce.*) Transmite Angelei sărutări de mîini.

(*De pe alee apare Danciu. Vine Paznicul, care-l preia pe George.*)

GEORGE: Îmi pare rău că n-ai chef să ieșim împreună. Mi-ar fi făcut plăcere, dar nu te pot obliga. Dacă aveți drum, Angela vă așteaptă pe la noi.

VLAD: Mulțumesc.

(*Dau mina unul cu celălalt, George se sterge discret cu batista și, însoțit de Paznic, intră în clădirea administrației.*)

DANCIU: Chief, au început să te viziteze grangurii. Cine era?

VLAD: Un prieten din copilărie. Cel care s-a trezit cu moștenirea în Franța. V-am povestit.

DANCIU: Și nu ți-a oferit o slujbuliță de câteva mîare pe-acolo?

VLAD: Știind că n-are să-mi ofere, nu i-am cerut. M-a invitat în schimb, la cină.

DANCIU: Și-ai refuzat... Așa te vreau, chief, nu strică puțină mîndrie. Orgoliul săracului. Arăta de parcă i-al fi dat să bea cucută.

VLAD: Îi era frică să nu ia ceva mi-crobi de pe-aici.

DANCIU : Dacă se îmbolnăvește, e în stare să te dea în judecată. Nu-i cel care te vizita în fiecare an?

VLAD : Ba da... De câte ori am fost eu în Franța, nevastă-sa îmi spunea că e plecat cu afaceri prin cele două Americi.

DANCIU : Chief, în Franța, o sedere e destul de costisitoare. Te invit eu la un pahar în oraș. Sper că pe mine nu mă tratezi cu refuz. Nici n-ai putea...

VLAD : De ce ?

DANCIU : Am câștigat pariul cu Babița. Două miare ! Iu-hu !

VLAD : E clar că nu pot refuza.

DANCIU (*numără banii*) : Un miar mie, unul... Chief, te rog să-i iei, cu mîn-tea dumitale am câștigat pariul. Hai să mergem, (*les.*) Ne putem permite să cinăm în oraș. Eticheta mă-sii de viață ! (*Intuneric.*)

(*Crește lumina. Ion intră în baracă, leagă o sfoară între pat și ușă, ia din lighean câteva rufe pe care le întinde. Bătăi discrete în ușă.*)

ION : Intră !

(*Apare Lina.*)

LINA : Bună !

ION : Sărut mîinile... tu, aiei ?

LINA : Te deranjez ?

ION : Cum poți să spui așa ceva ? (*Ia lucrurile de pe sfoară.*)

LINA : Lasă-le ! Hai să te ajut !... Unde-i tata ?

ION : S-au dus în oraș. Nu știam ce s-a întimplat. Te-am căutat, aveam atîta nevoie de tine...

LINA : Tu, nevoie de mine ?

ION : Da. Ai dispărut așa, dintr-o dată. Ia loc. Ce bei ? (*Scoate o sticlă, caută un pahar.*) E harababură pe la noi.

LINA : Sînt obișnuită. Nu te deranja, nu beau nimic. Dacă nu te incomodez, stau puțin, poate vine tata.

ION : Știi că-mi face plăcere. (*E vădit intimidat de privirile Linei.*)

LINA (*arată spre chitară*) : Mai cînti ?

ION : Vrei să-ți cînt ceva ?

LINA : Azi nu. (*Îl sărută ușor pe obraz.*)

ION : Mi-ai promis că mă cauți.

LINA : M-am luat cu viața. (*Ion vrea s-o cuprindă.*) Prostuțule, ce faci ?

ION : Ești tare frumoasă.

LINA : Nu fi copil.

ION : Nu-ți cer decît să te privesc și să te apăr.

LINA : Să mă aperi ? (*Ride.*) Auzi, să mă apere...

ION : Lina, te rog, nu mai pleca, nu mai suport. Mi-e teamă că nu mai ajung la tine... Spune-mi, vrei să fi soția mea ?

LINA (*se oprește din ris, îl mîngie*) :

Copil bun și prost !

ION : Îmi ești dragă cît nu poți cuprinde cu gîndul. Știu, n-am nimic, nu pot să-ți ofer mare lucru decumdată, dar te rog, păsuiește-mă un timp, nu mult. Tu mai crezi în talentul meu ?

LINA : Îmi place cum cînti și pentru mine asta ajunge.

ION : Dacă te-ai ști alături de mine, aș prinde aripi, aș face minuni. Sînt atît de singur... muncesc mult pentru bani. Nu mai am decît speranța că într-o zi va fi mai bine și... pe tine. Avem nevoie unul de celălalt. În acest moment am certitudinea, mai mult decît oricînd, că sînt făcut pentru muzică. Trebuie să urc pe scenă... Să ajung pe scenă, și oamenii mă vor iubi. Le voi cînta despre dragoste, bucurie, despre viață. Voi da totul pentru ei și mai ales pentru tine și voi deveni celebru. Știi ce înseamnă să fi celebru.

LINA : Ești un copil.

ION : Trebuie, înțelegi ? Dar fără iubire nu pot, nu pot face nimic, și numai tu mă poți ajuta.

LINA : Trubadur rătăcitor, pe mine cine mă ajută ?

ION : Fii soția mea și n-o să-ți lipsească nimic.

LINA : Nici unul nu avem nevoie de prea mult... de puțină afecțiune, puțină dragoste... Însă mai sînt și banii, ce ne facem de bani ?

ION : Nenea mi-a promis că o să mă ajute... Ai dreptate, fără mulți bani nu te poți afirma, mai ales aici.

LINA : E adevărat.

ION : Lina, te rog să rămii lîngă mine. Singur nu pot răzbi. Restul nu mai contează. Voi cînta pentru tine, toată viața voi cînta numai pentru tine... voi cîștiga bani, voi deveni bogat.

LINA : Pe voi, artiștii, nu vă prea interesează banii.

ION : Cînd fi ai, nu. Ca să poți face artă, trebuie să ai foarte mult sau... să renunți la tot... să te mulțumești cu foarte puțin.

LINA : Deci poți face artă, puținul nu-ți lipsește.

ION (*ride*) : Mda... Știi, acasă, în sat, mi se spunea greierele.

LINA : Greierele satului, cel din po-veste ? !

ION (*trist*) : Greierele satului... M-am schimbat. Acolo, departe, în satul meu, mă simțeam ca un prinț. Oamenii mă iubeau, mă răsăteau.

LINA : Chiar semenii cu un prinț. Po-vestește-mi !

ION : Ai fost vreodată la țară ?

LINA : Da, la bunica.

ION : Ai mei sînt toți țărani și au rămas acolo. Cel vii, pe la casele lor, cu treburi multe, iar cei care au trecut

în veșnicie s-au mutat în deal, unde străjuiesc un salcîm bătrîn. De cînd mă știu, salcîmul e acolo, falnic. De cite ori mă întorceam acasă și-l zăream, din depărtare, singele-mi luneca mai repede prin vine și inima începea să mi se zbată. Parcă-l aud pe bunică-miu: „Măi, pișpirică, fiecare colț de pîatră, fiecare ridicătură de pămînt, mărăcine, rădăcină de copac, fiecare pîriiș sînt făcute ca să-ți mîngie talpa piciorului, s-o întărească, să poată rezista o viață de om. De aceea, cînd le revezi, îți tresaltă inima...” (Pauză.) Duminică și de sîrbători, oamenii se strîngeau la cîmin pentru mine, greierele. La început discutau de-ale lor, se foiau, pînă se stîngea lumina. Cînd apăream, primele frînturi le auzeam numai eu, apoi se făcea liniște și cîntecul se înălța... îi cuprîndea și-i învîlăua ca un balsam fermecat. La urmă, unii rămîneau așa, încremeniți, de-i treceau aplauzele. Atunci mă simțeam un vrăjitor, sigur pe mine și pe puterea cîntecului meu. Mai apoi am dat examen la conservator. Eu „cel mai bun”, cel atît de iubit în satul meu...

LINA : Și ?

ION : Acolo am descoperit cu durere că nu e totul să te iei la întrecere cu mierla și cu privighetoarea. Profesorul meu iubea muzica, era un fanatic, dar și un mare naiv. Cînd am picat, a plîns. Odată vraja ruptă, am urmat banalitățile. Din „greierele nostru” am devenit „bălatul nostru”, m-am angajat la oraș, m-am înscris la școala populară de artă. Profesorul mai spera... A sosit scrisoarea de la nenea. La noi se știa că a ajuns bine. Mă chema la el și n-am stat pe gînduri, mă și vedeam, vorba lui nenea : un celebru „muzicant”.

LINA : Te-a cam tras pe sfoară.

ION : Nu asta i-a fost intenția. Se spe-riase de singurătate. Ține la mine și mai crede în izbîndă... Taica mi-a zis : „Nu da, bă, vrabia din mînă pe cioara de pe gard !” Nu aveam urechi de ascultat. Îmi intrase în cap să plec și mi se părea caraghios să mai urc pe scena cîminului cînd pe mine mă aștepta „Olympia”. Nu mai aveam es-tîmpăr, tot ce-mi plăcuse, tot ce iu-bisem în sat nu mai avea culoare. Parcă eram turbat ! Dar nu regret. Dacă nu plecam, nu te cunoșteam. Oricît aș îndura, lingă tine totul se preface în muzică și sînt fericit.

LINA (tristă) : E bine că mai poți fi fe-ricit.

ION : Lina, hai să fugim ! Peste tot sînt cîrciumi și oameni necăjiți cărora le

pot cînta așa cum știu eu, cu sufletul cu inima mea de îndrăgostit. Pot să mă descurc și fără nenea. Hai să fugim în lumea largă. (Lina izbucnește în plîns.) Te-am supărat cu ceva ?

LINA : Fii cuminte. Doamne, ce-am făcut ? (Ion inghenunchiază în fața Linei, îi sărută mîinile. Danciu intră, deschizînd brusc ușa. Cei doi, jenați, se ridică în picioare.)

DANCIU : Ce-i asta, minzule, te închini ? Ea e marele guru ? (Ion o ia pe Lina de mîndă.) Pe cine cauți, domnișoară ? Parcă alta ne-a fost înțelegerea !

LINA : N-am putut să nu trec...

ION : Bine c-a apărut ! O să se bucure nenea Vlad.

LINA : Tocmai plecam.

DANCIU : E bine că-mi înțelegi gîndu-rile.

(Ion e dezorientat.)

LINA : Trebuie să plec, Ioane.

ION : Nene, eu o conduc pe domnișoara.

DANCIU : O conduc eu.

ION : O conducem amîndoi. Oricum, mai am niște treburi...

DANCIU : Să aflăm părerea domnișoarei.

LINA : Merg cu domnul Danciu. Ioane, încearcă să înțelegi. Rămii aici ! Sînt sigură că într-o zi visul tău se va împlini. Pentru artiști există totdea-una o șansă. Ne vom reîntîlni.

ION : Unde te găsești ? Ce să-i transmit lui nenea Vlad ?

DANCIU : E ca și cum n-ai fi văzut-o.

ION : Bine, nene.

DANCIU : Dacă vrei să nu i se înteimple ceva... domnișoara a reținut ce trebuia reținut.

LINA : Te rog, ascultă-l.

DANCIU : Să mergem !

(Lina îl sărută pe Ion, apoi iese înso-țită de Danciu. Întineric.)

Tabloul 7

Ion improvizează o masă. Aranjează sticlele, pahare de plastic și de sticlă desperecheate etc. Intră Danciu, gîlăgios, bine dispus.

DANCIU : Strașnic, picuile ! Parcă am fi la noi, la „Contă” ! (Pune pe unul din paturi un pachet și citeva zlore, îl îmbrățișează pe Ion.) „La mulți ani !”, Ioane, și să avem noroc, mă, și să-nătate ! Să trăiești o sută de ani și să reușim !

ION : Mulțumesc, nene, o să reușim.

DANCIU : Cînd o să ajungi mare mu-zicant, să nu mă uii.

ION : Cum o să te uit, nene ?

DANCIU : Să fii băiat ascultător, auzi, și-i vom învinge pe toți ăștia, curec-boul lor de escroci ! Uite un tort, hai să-l aranjăm.

ION : Nu trebuia...

(Vlad intră în curte, îndreptându-se spre baracă.)

DANCIU : Și două sticle de șampanie, să vadă toți cum știm noi să petrecem. De ziua ta, vreau să mă îmbăt. Ai întirziat, chief !

VLAD : „La mulți ani !” Să ne trăiești, băiatule, și să fim sănătoși cu toții !

(Il îmbrățișează, Danciu desface o sticlă de șampanie, toarnă în pahare.)

DANCIU : „Mulți ani trăiască, mulți ani trăiască !” (Ciocnesc.) „La mulți ani !” Hai cu toții ! (Cîntă în cor.) Psst ! Mai încet ! (Intră Stan, care se alătură corului. Ion îi toarnă și lui în pahar.) „Și-altă dată o s-o facem și mai, și mai... lată...” E o zi mare, picuile, ia vino-ncoa ! (Îi pune un ceas la mîină.)

ION : Îți mulțumesc. (Îi sărută.)

DANCIU : Poartă-l sănătos ! (Vlad îi pune o cravată la gît.) Uite ce băiat frumos avem !

ION : Mulțumesc, nene Vlad.

DANCIU : Ehe ! atenție... e numai bun de ginerică. (Îi face cu ochiul lui Vlad.)

VLAD : Să fie cu noroc !

STAN : „La mulți ani !” Te rog... (Îi oferă un pachet.) Desfă-l ! (Ion desface, dă de alt pachet ; apoi de altul, mai mic, din care scoate o jucărie artistică, reprezentînd un tînar cîntînd la chitară.)

ION : E hostim, mulțumesc.

DANCIU : Tot escroc ai rămas ! Hai noroc !

(Ciocnesc.)

DANCIU : Picuile, mai știi să cînti la pian ?

ION : Știu, dar unde-i pianul ? !

STAN : În sufragerie la Babița.

DANCIU : Bă, noi am uitat să mai cîntăm. Hai, cu toții ! (Se cîntă romanța „De ce m-ați dus de-acasă”, pe versuri de O. Goga ; se opresc stingheriți, aplaudînd.) Bravo ! Am zis-o cu inima. Noroc și „La mulți ani !”

VLAD, STAN : „La mulți ani !” (Ciocnesc.)

STAN (lui Danciu) : Le-ai făcut figura. N-or să te ierte ușor.

DANCIU : Erai și tu pe-acolo ? Cum a ieșit ?

STAN : Au pus mîină de la mîină să poată plăti, după ce te-au căutat peste tot.

DANCIU : Le plîng de milă.

(Vlad și Ion, curioși.)

STAN : După aceea au luat-o la fugă spre sală.

DANCIU : Nu și-au dat seama că-i prea tirziu !

STAN : Ba da. S-au întors cu o falcă în cer și una-n pămînt. Te mîneau, dacă...

DANCIU : Le ia Praporgescu acoutul înapoi.

VLAD : În fond, ce s-a întimplat ?

STAN : Nu știe... Domn'e, nu-i manifestare la care Praporgescu să nu-și bage coada.

VLAD : Îl știu, mă luase și pe mine în primire. Dar despre ce manifestări e vorba ?

STAN : Ședințe, adunări, dedicate nouă.

DANCIU : Care nouă, mă ?

STAN : Țării, domn'e.

VLAD : Da, da, înțeleg.

STAN : Praporgescu plătește diverși tipuri ca să le dea peste cap.

VLAD : Asta era ?

DANCIU : Păi cum, chief, totul e organizat ca la carte, în numele „Emigrației naționale”.

VLAD : Sărmana emigrație...

STAN : Mă bucur că l-ai pus la punct pe Praporgescu ăsta. Cite mi-a făcut și mie...

DANCIU : L-am avertizat c-o să i-o plătesc. Mi-a venit rîndul, și ăsta nu e decît începutul. Să bem și pentru prima mea victorie. Noroc !

VLAD, STAN, ION : Noroc !

DANCIU : Curcubeu' lui de ticălos ! Cum am găsit o slujbă mai acătării, a și venit cu pretenții.

STAN : Așa le face la toți. Că el i-a ajutat, cîi i se cuvine o cotă...

DANCIU : Și dacă n-am fost de acord, m-a îmbătat și m-am trezit într-un șanț, bătuț măr. A doua zi, era deja angajat altul în locul meu. De azi... încep scadențele...

ION : E puternic, tipul !

DANCIU : Îl are pe mulți în spate, însă îl joc un pic, să-mi știe de frică. Găgii de azi nu mă toarnă. N-aveau voie să spună la nimeni ce trebuiau să facă.

STAN : O să vrea să stați de vorbă.

DANCIU : Îl aștept. Bărboșii sînt la post.

VLAD : Eu nu prea am încredere în crea-turile astea.

ION : Să nu te lase cu fundul în baltă cînd ți-o fi lumea mai dragă.

DANCIU : Sînt prieteni de bază.

VLAD : Pînă la proba contrarie.

ION : Ce le-ai făcut, totuși, ălora ?

DANCIU : După ce mi-a suflat unul ce plănuiau, le-am zis că am reușit gro-zav într-o treabă și că fac cinste. Era vreo nouă și jumătate, iar la zece trebuiau să intre în sală... Ștîți că la ăștia nu ține : nu ești la zece la ușă, nu mai intri. Și băieții, știindu-mă darnic, și avînd glagorie, au intrat în bar. „Noroc !” „Baftă !” — cînd se

uita vreunul la ceas, mai ceream una mică, și încă una, pînă la zece fără un minut, cînd mi-am adus aminte de aniversarea ta. Și-atunci am aplicat chestia clasică, aia cu WC-ul, și-am leșit pe ușa din dos.

VLAD: Praporgescu e un tip periculos, trebuie evitat.

DANCIU: *Chief*, cine dă dovadă de slăbiciune e pierdut. Ai marcat un avan-taj, faci tot posibilul să-l păstrezi. Cînd nimeresci în junglă, trebuie să te porți ca atare, n-ai altă cale de ales. Și Praporgescu cunoaște foarte bine această lege.

STAN: Și o aplică foarte bine.

DANCIU: I-am luat o dată maui, o să încerce și el să facă la fel. Învinge cel mai deștept și mai puternic, selec-ție naturală, parcă așa se cheamă, *chief*.

VLAD: Da, dar la sălbăticiuni, nu la oa-meni, domnule Danciu.

DANCIU: Se aplică al dracului de bine și la oameni. Dar, hai noroc, „La mulți ani!”, piciule! Eticheta mă-sii de viață, o să fie bine și pentru noi. Băleți, asta v-o spune Danciu. (*Ride.*) Vreau să merg în vizită la noi în sat milionar, mă, cu avion personal. Să aterizeze în luncă, jos, piciule, unde se țineau horele. Cred că tot acolo se țin, nu? O, că frumos mai e pe la noi!

STAN: Peste tot e frumos, dacă ai bani.

VLAD: Nu. Niciunde nu-i frumos ca acolo unde te-ai născut, Stane.

DANCIU: Asta e, bă, ca la mine în sat nu-l nicăieri, orice ai îndruga tu. Ia, zi-l, piciule, o horă, mă, că n-am mai jucat de mult! (*Ion începe să cînte.*) Hai, *chief*, hai cu țoile.

VLAD: Nu mai pot, am îmbătrînit.

DANCIU: Să lăsăm necazurile să treacă și hai la joc. (*Îl ia la joc.*) Ai încre-dere în mine, o să-ți găsești fata.

(*Stan și Vlad obosesc, renunță, Danciu joacă pînă la epuizare, căzînd pe pat. Vlad răsfotește ziarele aduse de Danciu; la un moment dat, ceva îl atrage atenția. Stan se uită peste umărul lui Vlad. Acesta pare tot mai furios.*)

DANCIU: Ți s-au înecat corăbiile, *chief*?

VLAD (*se repede la Danciu, îl ia de guler*): Ești un ticălos!

DANCIU (*îl îndepărtează calm*): Te su-peri ca văcarul pe sat. Ce te nemul-țumește? Aha, vroiai să te rog fru-mos: „Uite, domnule, niște tipi vor să dea o lovitură, dar nu știu cum. Ia schițele, vezi unde-i hiba și arată-mi-o, ca să le-o vînd?”

VLAD: N-ai nimic curat în tine! Mur-dărești totul, pe unde treci.

DANCIU: Mergi prea departe. Că sînt

ticălos, recunosc. Așa m-am născut. Dar sînt un ticălos util. Ți-ai primit miarul, ce te mai interesează?

VLAD: Ți-l dau înapoi, nu mă mințesc cu bani tilhăriți.

(*Ion vrea să-i toarne lui Vlad în pahar. Vlad refuză.*)

DANCIU: Nu-i da să bea, nu vezi că face urît?

STAN (*beat*): Cum adică, domn'e, el stă frumos acasă și ia o mie, iar eu care muncesc, doar două sute... Asta e echi-tate?!

DANCIU: Îți dau eu ție echitate!

(*Vlad scoate de prin buzunare bani și-i numără.*)

VLAD: Luați-vă banii înapoi!

(*Îl aruncă spre Danciu, o bancnotă cade lângă Stan, care o acoperă cu talpa. Danciu observă, îl calcă pe picior, și ri-dică bancnota. Stan urlă de durere.*)

DANCIU: Inginere, nu mai face pe mi-ronosița! Nu știi că aici nu aveai altă șansă? Că nu poți trăi altfel? Și că trebuie să te vinzi sau să furi? Trebuie să fim o familie unită, ingi-nere, care știe să-și apere interesele.

VLAD: Nu vă dați în lături de la nimic.

DANCIU: N-avem timp să ne alegem metodele, sîntem în întîrziere... Ne concurează localnicii, și unii sînt băleți de familie, cu școli înalte, nu niște amărîți ca noi, cu profesionala. (*Se uită la Stan, care s-a descălțat și își masează piciorul.*) Las' că-ți trece, bagă-l în apă rece. (*Stan iese șchio-pătînd.*)

VLAD: Deci cu asta vă ocupați, asta era „Babița” noastră, tilhăria la drumul mare!

DANCIU: Eu nu fur piinea de la gura nimănui. Alții fură, eu iau numai cai-macul... Și, pînă la urmă, nu vreau decît milioanele care stau nefolosite în spatele zăvoarelor ferecate... N-am băgat mîna în buzunarul omului... ar fi o chestiune urîdă, m-ar apuca scîrba.

VLAD: Nu mă interesează teoriile dumi-tale stupide. Nu vreau să încalc nici o lege, nici de aici nici din altă parte.

DANCIU: De fapt, de ce ați venit în-coace? Aveați ce vă trebuie, legea puteați s-o respectați în voie acolo. N-ați venit să vă îmbogățiți? Aici poți să furi și să te plimbi în limuzină, nu să ajungi după gratii. N-ați venit pentru libertate? Poftim! Acum sînteți liberi!

VLAD : N-am nici o legătură cu voi și cu hoțiile voastre.

DANCIU : Ai și încălecat legea. Hirițiile sînt la ei, schițele și celelalte. Dacă ajung la poliție, astea-s probe, singurele care contează. De-acum ești al lor, din cap pînă în picioare, ca și mine. Ne joacă după cum vor ei.

VLAD : Sînt dispus să răspund pentru faptele mele. Eu... cum mi-am găsit fata, m-am și întors în țară. Asta s-o știți !

DANCIU : Inginere, ne enervăm degeaba. E foarte simplu...

VLAD : Știu că furtul e simplu.

DANCIU : Te rog să mă crezi. M-au înșelat și pe mine. Mi-au plasat chestia ou pariul și am intrat ca prostul în joc, fără să-mi dau seama ce urmăresc. Am făcut și eu scandal cînd am citit ziarul, dar acum, ce mai, ne au la mină... (*Vlad iese furios.*) Ne joacă așa cum vor ei...

ION : De ce ai făcut asta, nene ?

DANCIU : N-am făcut nimic, picuile ! Nimeni nu știe că el a descifrat schițele.

ION : Dar i-ai spus că...

DANCIU : Pentru că m-am enervat. De aia i-am spus. Mai lasă-mă și tu în pace ! (*Iese. Întineric.*)

Intră Danciu, bine îmbrăcat, își aranjează ținuta, studiindu-se într-o oglindă. Scoate un teanc de bancnote pe care le numără.

DANCIU : Babița mă place, nu glumă. (*Arătînd spre bani.*) Au început să se adune. Să ne hrănim ca lumea, merităm. (*Scoate o cutie de conserve, mănîncă împreună, după care Danciu își numără din nou banii. Li pune într-o cutie, îi ascunde sub pat.*)

ION : Nu mai mănînc.

DANCIU : Mănîncă ! Pînă una-alta, trebuie să fim în formă.

ION : Nu pot. Trăsnește. Dacă închid ușa, miroase a șobolani, dacă o deschid, a latrină. Iarna mai e cum mai e, dar vara e insuportabil.

DANCIU : Obişnuiește-te și nu mai face pe nebunul ou mine.

ION : M-am săturat.

DANCIU : Ai și tu răbdare !

ION : Nu mai am, nene, răbdare.

DANCIU : Îți lipsește ceva ? Ai ce mîncă, ce bea. (*Li întinde o sticlă.*) Prea vrei și tu totul deodată !

ION : Nu vreau totul, dar nici așa.

DANCIU : Mai așteaptă.

ION : Cît să mai aștept ? !

DANCIU : Mă băiete, fii ascultător. După ce ne îmbogățim, facem ce vrem. Pe babă o am aici, înțelegi ? Aici !

ION : Să nu vă aibă ea pe voi... O fi aflat că o fraieriți, altfel nu văd de ce nu ne acceptă la ea. Am scăpa de

mizerie.

DANCIU : Nu e momentul. O las să creadă că ea decide. Aș putea s-o conving imediat, doar ți-am spus că o am la mină. Fac ce fac să aibă încredere deplină în mine, să lase totul pe seama mea. Par dezinteresat, sînt galant, preocupat doar de persoana ei. Îi mîngîi orgoliul de femeie, așa mai trece și ea cu vederea.

ION : Totuși, nene... e cam în vîrstă.

DANCIU : Ei, și ? Astea tinere vor ele bani. Ehe, femeia ! Ce-i, picuile, femeia ?

ION : E un suflet și ea...

DANCIU : O fi și suflet. Pentru mine nu mai înseamnă decît carne... Cu Lina trebuie să fii atent. E crescută la oraș, cu pretenții, știe carte, are maniere, e isteată, fată de ștab.

ION : Nu asta contează, nene, ce știi mata ? ! Noi...

DANCIU : Asta te lasă pentru primul barosan care-i va oferi ceva onorabil. Dacă ții la ea, băiete, apai luptă să câștigi bani, să-i poți oferi un trai liniștit. Pentru bani, picuile, mă zbat și fac ceea ce fac. Pe urmă, mai vedem noi. Am dreptate ?

ION : Intr-un fel, da.

DANCIU : Atunci ?

ION : Prea te-ai murdărit, nene !

DANCIU : ...Ori ești timpit, ori fată mare. Ce murdărie, mă ? De ce crezi că am suferit atît ? (*Ion îi evită privirea.*) Degeaba ?

ION : Nene, eu vreau să cînt. De-asta am venit aici. Să învăț să cînt.

DANCIU : Mai așteaptă puțin. (*Intră Stan, purtînd un pachet. Pare vesel.*) Ce-i, mă ? Ai câștigat la loterie ?

STAN (*scoate un ziar*) : L-am luat din gară. (*Cel doi se reped asupra lui. Ion citește, cellalți doi privesc peste umărul său, trag de ziar.*) Dă-te, domn'e, să văd, că eu l-am adus. (*Danciu îi ia peruca din cap, o azvîrle. Stan se duce după ea. Danciu ia ziarul, trece cu privirea, lacom, peste coloane.*)

DANCIU : Ia să vedem pagina externă. Imigranți... Uite, scrie de noi.

ION : Dă-mi foaia din mijloc. (*Citește cu glas scăzut.*)

DANCIU : „Condiția imigrantului”... Aha, ăștia-s din Mexic. Și tu, care vrei să pleci în America ! Uite, domn'e, că spun și ei adevărul ! A fost cutremur, uite, 31 august... cutremur... fără victime.

STAN : Dă-mi și mie. (*Danciu rupe o foaie. Fiecare citește cu glas tare, sîrînd peste fraze, neînțelegîndu-se mai nimic ; Stan vrea să smulgă pagina lui Danciu, care-l împinge cu piciorul.*) De ce dai, domn'e ? Tot timpul te legi de mine.

DANCIU : Mă port așa cum meriți. Nu trebuie să uiți că eu sint șof. Pe cei cu fundul în două lunturi nu-i sufăr din principiu.

STAN : Cu Vlad de ce nu te porți tot așa ?

DANCIU : El este om, mă.

STAN : Și tu ai făcut la fel. Singur ai povestit.

DANCIU : Mie n-avea cine să-mi deschidă capul.

STAN : Scuze îți pot aduce și eu cite vrei.

DANCIU : Ești slab ca o muiere, te dai după cum bate vîntul.

STAN : De ce, că fac ce-mi impui tu ? De aia ?

DANCIU : Nu eu te-am pus să cotcodăcești, nu eu te-am pus să trimiți acasă poze cu vile și mașini.

STAN : Toți știu că sint pus să scriu. Bine, domn'e, crezi că eu nu m-am săturat să mint ? *(Și aruncă lucrurile pe jos, le calcă în picioare, le sfiște. Ion îl potolește.)* Și eu m-am săturat ! Știu că am fost laș ! Și mie mi-e rusine.

DANCIU : Și frică. Peruca, noroc cu ea, te-a salvat de la multe. Să nu mă obligi să deschid gura, nătărăule, că ai mulți dușmani. Acum mergi numai cu mine. Clar ?

STAN : Nu eram eu, era altul. Dacă sint fraieri și cred că tot ce zboară se mănîncă...

DANCIU : Tu n-ai nici o vină, numai ei sint vinovați ! Curcubeul tău de esroc ! *(Se îndreaptă spre el.)*

ION : Lasă-l, nene !

DANCIU : Vouă vi s-a urît cu viața.

STAN : Mai întîi vreau să iau înapoi totul... tot ce mi-au jefuit.

DANCIU : Avem același scop, deci ți același drum.

ION : Nene, eu mă întorc acasă.

DANCIU : Te-a apucat și pe tine acum ?

ION : Nu-ți sint de nici un ajutor...

STAN : Și eu plec.

DANCIU : Trebuie să rămînem împreună. De nouă ani mă chinuiesc, de nouă, mă ! Din graniță în graniță, din pușcărie în pușcărie... Ce vă uitați așa ? Asta nu e tot pușcărie ? Și tocmai cînd mi-a venit rîndul, voi mă părăsiți ?

STAN : Am venit tîrziu, nu mai e loc.

DANCIU : Ba este. Ioane, cum să te întorci, mă, în sat ? N-ai mîndrie în tine ? Și eu m-am speriat la început, mi-a fost rusine să mă întorc sărac, învins... să rîdă și curcile de mine ! O să fie bine, m-auziți ? *(Stringe pumnii.)* Uite-aici am orașul ăsta ! M-a scuipat, am răbdat, am strîns putere, și acum mi-a venit rîndul. Știu măcar că nu mi-am vărsat bojocii de pomană ! Mă,

voi n-aveți mîndrie, mă, în voi.

ION : Multe crezi mata !

DANCIU : Totul e să crezi și să învingi. Cale de mijloc nu există. Tu *(il ia de guler pe Stan)* termină cu alte afaceri, că te dibui și în gaură de șarpe, înțeles ? Poate reușim. Trebuie să reușim !

ION : Trebuie... trebuie. N-am timp să-mi adun mințile, trăiesc ca să viețuiesc și atît, și mă înrăiesc, nene, pentru ce ? Pentru *poate* ăsta, pentru *poate vom reuși* ? Ce ? Să trăim ca într-un pus-tiu ? Pînă la urmă o să și uităm c-am fost oameni, pentru că nimeni nu ne mai tratează așa.

DANCIU : Ia mai lasă poezia !

ION : Poezie ? Sintem sclavi, extraterestri, obiecte ori altceva, dar oameni nu. În sat aveam și nume și porecle, eram bogați. Zici că rideau curcile de dum-neata, pe-aici nici măcar atenția asta nu ți se acordă, să rîdă cineva de tine. Într-o zi — pac și gata !

(Se aud urletele nebunului.)

VOCEA NEBUNULUI : *Libérez moi !*

(Lovituri puternice, prelungite cu alte zgomote.)

STAN : Iar a început. Îl duc în sfîrșit acasă.

VOCEA NEBUNULUI : *Je ne veux plus ! Je ne veux plus !*

(Plînge în hohote, încetul cu încetul se liniștește. Cel trei se privesc stingheriți. Stan își strînge lucrurile, în timp ce în curte apar Vlad și Gica. Intră în baracă. Gica este slăbită, fardată violent.)

GICA, VLAD : Bună ziua !

DANCIU : Bună !

ION, STAN : Sărut mîinile ! *(Continuă Stan.)* Am adus ziare, uite, am adus ziare.

DANCIU : Mare lucru, ziare, ce să scrie ? !

(Vlad și Gica cîtesc bucățile de ziar. Ion pregătește o sticlă și pahare. Gica bea un pahar, la al doilea Vlad o oprește. Danciu le face semn lui Stan și lui Ion să iasă.)

GICA : Unde plecați ?

DANCIU : Avem și noi treburile noastre. *(Ies toți trei.)* Chieș, noi mergem la bărboși.

(Se aud zgomote și strigăte specifice unei încăierări.)

VLAD *(înlăturînd sticla cu băutura)* : Unde e fata ? Știi că Lina e totul pentru mine.

GICA : Atunci ce-ai păzit, cum de nu știi unde e ?

VLAD : Ai ascuns-o de mine, ca să nu putem pleca. Am căutat-o peste tot, am ajuns și la consulat.

GICA : Și eu aș vrea să știu unde e.

VLAD : Să nu i se fi întâmplat ceva !

GICA : Nu știu, era în vorbă cu un băiat care a ajuns în America. Probabil că sînt împreună.

VLAD : N-ai încercat să iei legătura cu el ?

GICA : Nu m-am gîndit... Însă are adresa ta, putea să scrie.

VLAD (*o zgâlție, Gica își pierde echilibrul*) : Dacă i s-a întâmplat ceva ? Nu meriți să trăiești, după cît rău ai făcut, în primul rînd copilului tău !

GICA : Te înșeli, N-am vrut să iasă așa. Dacă ai vrea să plecăm în altă parte...

Dacă ai trece la bapțiști, am putea să plecăm în America după ea.

VLAD : Nu mai primesc nici americanii pe oricine.

GICA : Nu pierdem nimic dacă încercăm. Norocul se poate întoarce.

VLAD : Care noroc, femeie ? S-au săturat și ei de tot felul de nemulțumiți care nu-s buni de altceva decît să dea cu tirnăcopul și cu sapa. Iar de femei nu duc lipsă. Ah, Gico, ce mofturi îmi făceai acasă, ce zile negre ! Nimic nu te mulțumea !

GICA (*încet*) : Te rog, fie-ți milă, taci. (*Ține ochii închiși cîteva secunde, apoi se ridică. E slăbită, își duce mîna la frunte, se clatină ușor.*) Gîndește-te totuși că ar fi o soluție să plecăm în America. Cu ce am eu, cu ce mai ai tu... măcar să avem de drum.

VLAD : N-are nici un sens. S-a luat legătura cu consulatul din America și acolo nu se știe nimic despre ea. Dacă află ceva, ne comunică. Cea mai bună soluție rămîne să ne întoarcem acasă. Dar, unde-i fata ? !

GICA : Nu cred că se mai poate...

VLAD : Ba da. Sigur că era mai bine atunci, la început, dar n-ai vrut.

GICA : Atunci, atunci... Am crezut mereu că o să fie bine. Dacă ajungem în America, ne putem reveni, să începem o viață nouă.

VLAD : Fără Lina nu plec niciunde.

GICA : O găsim, și restul aranjez eu.

VLAD (*amestec de milă și dispreț*) : Te-a gonit fantele și acum te întorci la mine... De ce n-a dat Lina nici un semn de viață, de ce, femeie ? De ce nu-ți spun bapțiștii tăi nimic despre ea ?... De mai bine de un an te ascunzi, să nu dau de tine. Du-te după Lina și găsește-o, altfel te omor. Să-mi aduci fata, auzi ?

GICA : De unde s-o iau ? Am auzit că mă cauți și am venit. Chiar dacă nu trebuia, tot am venit... Mă simt singură, mi-e frică. Vlad, te rog, să nu ne mai certăm. Toți cei care au plecat în America au găsit de lucru, s-au refăcut.

VLAD : Prostii...

GICA : Au fost și alții în situația noastră și acum sînt bine, au rostul lor. Eu am bani de drum, și dacă o găsim pe Lina, rămînem cu ea. O să fim din nou împreună. (*Plînge.*) E tot ce-mi doresc. Sau... ne stabilim în Australia, văd că mulți o iau într-acolo. Ne cumpărăm o fermă...

VLAD : Cu ce bani ? Și cine s-o lucreze ?

GICA : Noi... Și alții se descurcă.

VLAD : Du-te ! Ai tot ce ți-ai dorit : palate, mașini, milioane, ce mai reprezintă eu pentru tine, ce mai vrei de la mine ?

GICA : Nu vorbi așa, nu mai suport, Vlad... Am pierdut tot, tot ce-am avut. Poate cîndva am avut mai mult decît meritan. Acum te vreau pe tine și fata, atît, altceva nimic. M-am întors la tine.

VLAD : Tirziu, mult prea tirziu.

(*Intră Danciu.*)

GICA : Vlad... (*Lui Danciu.*) Domnule, spune-i și dumneata : Vlad s-a ratat aici, am niște aranjamente în America, poate reușim acolo.

DANCIU : Orașul ăsta ne așteaptă, și pe mine, și pe el. Pînă acum unde ai fost ?

GICA : Ce vrei să insinuezi ?

DANCIU : Acum ți-ai adus aminte ? ! Cînd aveai nevoile de dumneata n-ai apărut... Nu prea mai arăți bine, doamnă. Ce să mai faci dumneata în America ? Poate la vreo fermă, că pentru altceva nu mai corespunzi.

VLAD : Te rog, domnule Danciu... Gico, hai afară.

GICA : Deci, dumneata îl influențezi împotriva mea.

DANCIU : Nu, doamnă. Eu susțin doar că nu mai poți profesa orice meserie.

VLAD : Gico, termină ! Ieși afară !

GICA : Nu vreau ! Am o vorbă cu domnul acesta.

(*Se îndreaptă spre Danciu. Zgomotele de afară se intensifică. Vlad o oprește pe Gica, aceasta îl împinge, Vlad o palmuiește. Femeia cade, se lovește de fîrul patului, tresare, după care rămîne nemîșcată. Vlad încearcă în diferite moduri să o trezească, după care o așază pe pat.*)

VLAD : Gico, Gico...

(Danciul se apropie de Gica. Se convinge că a decedat.)

DANCIU : Dumnezeu s-o ierte, *chief*, ai trecut-o în lumea dreptilor.

(*Vlad ingenunchează în fața Gicăi, o mângie în neștire, cu gesturi tandre, șoptește abia perceptibil :* „Iartă-mă, iartă-mă!”, apoi îi închide ochii. Își cuprinde capul în mîini; gesturi reținute exprimînd o mare durere, disperare.)

VLAD : Ce-am făcut !

DANCIU : *Chief*, faptul e consumat.

VLAD : Ce-am făcut...

DANCIU : Să fim rezonabili, Lina are nevoie de dumneata. Și nu prea avem timp de pierdut. (*Ferm.*) Vezi dacă e cineva pe alee și în spate. (*Vlad execută ca un automat. Se duce în spațiile barăcii, revine.*)

VLAD : Nu-i nimeni.

DANCIU : Ia-o înainte. O duc eu.

VLAD : Ce vrei să faci ?

DANCIU : E singura șansă. O lăsăm unde s-au bătut ăla. Pentru ea nu mai contează.

VLAD : Nu se poate, domnule Danciul ! Nu se poate !

DANCIU : Ba da. Altfel, pușcăria te mănîncă ! Ce-o să-i explici Linei ? Ce-o să faci fata fără dumneata, cinci-zece ani ? Poate chiar mai mult ! Hai, nu mai face nazuri...

VLAD : Nu, nu, nu !

DANCIU (*poruncitor*) : Mișcă și taci !... *Chief*, numai așa te pot salva.

(*Cei doi ies, Danciul o duce pe Gica.*)

(*Intuneric.*)

Tabloul 8

Ion, singur, citește o scrisoare.

VOCEA MAMEI : Nu cred, maică, ce-mi scrii. Răzbate prea multă suferință din cuvintele tale. Nici nu te laud, nici nu te cert pentru ce ne-ai făcut. Ești om mare și pe deasupra ai și o leacă de învățătură. Ai făcut ce ți-a spus inima, nu-i așa, maică ? Talcă-tu... parcă s-a rupt ceva în el, nu-l mai recunoști. Mi-e teamă să nu-l cheme Cel de Sus înainte de soroc de prea mare supărare... Toți mă întreabă de tine și nu știu ce să le spun. Nu le pot povesti bazaconiile pe care le scrii tu. Nu m-ar crede nimeni. Nu lua în seamă zbaterele noastre. Noi sintem bătrîni și neputincioși. Tu să

fi fericit, maică, și să te întorci sănătos acasă. Nu uita vorba lui bună-tu : „Cît or fi de dulci strugurii din poștața vecinului, tot mai buni sînt cei din ograda noastră”. Îmi pare rău că nu pot și eu, maică, să fac ca celelalte muiori din sat, să te aștept acolo, în deal, la crucea de lîngă surpătură, unde oprește RATA, să vii cu mireasa ta. Sănătate, maică, și să nu ne faci de rușine, pe-acolo, printre străini. Pe tătăc-tu l-oi îmbuna eu dacă o mai avea zile.

(*Ion aude zgomot și ascunde scrisoarea. În baracă intră Vlad.*)

ION : Mă simt ca o creangă dusă de ape. Nu știu încotro s-o apuc. Cînd o văd pe babă, cum mă privește ca pe un servitor, îmi vine să-i arunc tava în față, s-o iau la goană și să nu mă mai opresc decît în poartă, acasă. Nici pe nenea nu-l mai înțeleg. Are bani și nu se dezbară de hainanalele care s-au strîns în jurul lui. Nu are puterea să se hotărască.

VLAD : A intrat în horă și trebuie să joace.

ION : Dacă aș ști că o găsesc pe Lina, aș încerca s-ajung în America.

VLAD : Măi băiatule... Danciul n-ar fi de acord, și-apoi, singur, în America, nu te-ai descurca, ți-ar fi foarte greu. Aici, cum-necum, e Danciul cu tine, mai sintem și noi. Lina trebuie să-mi scrie.

ION : Nenea mi-a promis că o să aibă grijă de ea.

VLAD : Înseamnă că știe ceva.

ION : Însă nu mi-a zis nimic precis. El poate afla mai ușor, are multe relații. Am să-l prind la un pahar, cînd sintem numai noi, și-l fac să se destăinuie...

VLAD : Eu nu...

ION : Lasă-mă pe mine... Nene Vlad, ce-ar fi dacă ne-am întoarce acasă, noi, amîndoi ? Am avea mai mari posibilități s-o găsim, de-acolo.

VLAD : Du-te, Ioane. Trebuie să te duci înapoi la ai tăi. Acasă ai să te simți altfel. Eu nu pot pleca. Presimt că Lina e pe-aproape, altfel îmi scria. După ce o găsesc, venim și noi.

ION : M-a cuprins frica. De cîtăva vreme se țin după noi niște indivizi. Cred că după nenea, că eu...

VLAD : I-ai spus ?

ION : Nu, n-avea rost. (*Scurtă pauză.*) Mi-e frică. Aici, dacă se întîmplă ceva, nici n-ai cum să te ferești, să te ascunzi. Dacă am fi undeva unde-i

liniște... ar fi altceva, m-aș simți mai în siguranță... chiar dacă aș munci pe rupelele. M-am obișnuit cu munca. De munceam acasă cit am muncit aici, eram frunțuș...

VLAD: Asta e adevărat. (Se aud voci-ferări.) Ascultă!

(Apare Stan, plin de singe, urmat îndepăroape de Danciu.)

STAN (ștergându-și singele de pe față): Maică, măicuță care m-ai făcut! Cine m-o fi blestemat să ajung în halul ăsta?!

DANCIU: Ți-am spus să mergi numai pe mîna mea și nu mi-ai ascultat sfatul. Ce-ai căutat ai găsit! Te vâicărești ca o muiere. Ai coteodăcit ce nu trebuia!

STAN: Nu. Am spus adevărul, dar l-au măsluit.

DANCIU: Asta le e meseria.

(Ion vrea să-l ajute pe Stan. Danciu îl oprește.)

STAN: Uite ce mi-au făcut, de-abia am scăpat!

DANCIU: Cînd vorbești, să nu te referi la alții... De-aia te-au bătut... Te-ai băgat în viața lor, fără să le ceri voie. Cîrpă! (Vrea să-l lovească.) Ți-am spus să nu mai ai de-a face cu ăia?!

ION: Nene, te rog...

STAN: Nu mă lasă în pace! Nu pot scăpa de ei!... (Enervat, către Vlad și Ion.) Dacă mai rămîneți cu el, o s-o pățiți și mai rău! (Danciu se îndreaptă amenințător spre Stan. Vlad și Ion îl temperează, Stan capătă curaj.) Eu plec, nu mai rămîn o secundă.

DANCIU: Du-te învîrtindu-te!

STAN: Aștia-s mai puternici... Nu poți cîștiga făcîndu-le jocul. Ceea ce faci tu e șmecherie ieftină, Danciule, și n-o să dureze la infinit.

ION: Are dreptate, nene, noi am venit peste ei.

DANCIU: Folosesc aceleași mijloace... Ai lor nu tot așa s-au îmbogățit? Înselîndu-se între ei, luînd de la cei săraci, pe care-i muncesc ca pe noi, pe nimica toată? Vreau banii lor!

ION: Că ei sînt proști să ți-l dea!

DANCIU: Ajung pentru toți!

STAN: Eu am scăpat cu o bătaie, voi trăi, și asta-i esențialul. Tu, cînd o să le cazi în mînă, n-o să scapi așa ieftin.

VLAD: Nu-l momentul de ceartă acum. Mai bine spală-te pe față.

ION: Nene, să știi că ne urmăresc niște tipi.

DANCIU: Ei și?

ION: Numai cînd sîntem împreună apar.

DANCIU: Și de ce nu mi-ai spus?

ION: Să riți de mine?!

STAN: Ți-am atras atenția, Danciule! Ai vrut totul dintr-un foc, și-acum o să tragem ponoasele. Și, fii atent! Pra-porgescu te caută!

DANCIU: Începi să scoți capul, viperă! Voi ce vă uitați așa? Sînteți niște fricoși, vă dați arama pe față. Ascultați-mă bine! Cu Danciu nu s-a terminat, mai are multe de spus. Eu sînt omul lor și au nevoie de mine.

STAN: Nu mai au încredere, vor să te înlocuiască.

DANCIU: Crăpi de cludă... D-aia umbli cu turnătorii. Dacă află că ai suflat ceva, te găsesc și în gaură de șarpe. Te fac pulbere!

STAN: Jur că n-am zis nimic.

DANCIU: Atunci, cine? Tu, inginer? Tu, care taci tot timpul, ești cel mai periculos, dar fii atent: o singură vorbă de-a mea, și ești terminat! Nu uita că ai o fată!

VLAD: Am învățat să muncesc cu spinarea și să prețuiesc la adevărată valoare ce am pierdut. Ațîta rău am făcut prin părțile astea de lume, și am pierdut tot, tot ce-mi era mai drag. Nu vreau decît fața.

STAN (lui Danciu): Și Babița îți poartă simbetele. Vrea să fii înlocuit. Nici preșul de la ușă n-o să te mai primească să i-l scuturi...

DANCIU: Mă, ție chiar ți s-a urît cu viața?!

STAN: Ți spun ce-am auzit.

ION: Nene, hai să ne întorcem acasă, lasă altora „milloanele“, nu-s de noi.

DANCIU: Și tu-mi dai lecții? Am vrut să fac om din tine... și, nimic! Ia aminte, banii mei sînt talentul tău.

ION: Nu mai vreau nimic... decît să trăiesc liniștit. A ajuns să-mi fie frică și de umbra mea.

DANCIU: Frica trece, toți au nevoie de mine. Și voi, și Babița. (Ridică pumnul.) Aici am orașul ăsta, și-am să-l beleșc pe toți cei care-mi stau în cale, curcubeul mamei lor! Dați înapoi ca niște lași, exact cînd s-ajung în virful piramidei? (Zgomotul unei mașini. Trei semnale de claxon scurte și două lungi. Danciu, înveselit.) Ei?! Cum e, Stane?

STAN: Părerea mea e să nu te duci.

ION: Nene, nu iese fum fără foc.

DANCIU: Faceți în pantaloni de frică. Bine c-am reușit să vă cunosc de-adevăratelea. Sînteți niște oameni de nimic! (În timp ce iese.) Să vă între bine în cap că eu sînt stăpînul!

(Cellalți trei sînt dezorientați. Zgomotul mașinii care demarează.)

STAN: Dacă l-au pus gînd rău, nu ne

iartă nici pe noi.
 ION : Te omoară cînd vor, fără să știe nimeni.
 VLAD : Ioane, pregătește-te de plecare. Nu mai poți rămîne.
 ION : De unde știi că i-au pus gînd rău ?
 STAN : Flurul. N-ai observat că bârboșii îl evită ?
 ION : Ba da.
 STAN : Danciu era pe punctul de a reuși, un pas îi mai trebuia și prindea peștele al mare... se putea retrage onorabil. Știu unde a greșit. Și eu am greșit, dar am scăpat cu o bătaie... Danciu e compromis. Uite că nu m-am gîndit. Aș putea prelua conducerea... or să apeleze, am deja experiență. Dacă e ceva, puștiule, rămîi cu mine.
 VLAD : Vorbești ăseros ?
 STAN : Cunoosc toate dedesubturile, de ce n-ai reuși ?
 VLAD : Parcă adineaori vroiai să pleci ! ?
 STAN (în transă) : Sînt mai multe șanse... de ce să le pierd ? Danciu se îngîmfase, eu mă mulțumesc cu mai puțin și mă mențin pe linia de plutire.
 VLAD : Au înnebunit cu toții ! Ioane, du-te acasă !
 ION : Nu pot pleca acum. Îl aștept pe nencu.
 STAN : Băiatul rămîne, tu să pleci ! Nu mai e loc. (Lui Ion.) Pe tine nu te știe nimeni. O să fii mîna mea dreaptă, și răsplata o să fie pe măsură. Eu sînt cel mai îndreptățit, am suferit destul.
 VLAD : Nu-ți stau în cale...
 STAN : Nici nu prezinți garanție. (Lui Ion.) O să lasă bine, picuile, mergem înainte. Eu am să plec, schimb orașul. Cînd pun afacerea pe picioare, iau legătura cu tine. (Stan își pregătește lucrurile. Lui Vlad.) Știu tot, cu Gica...
 VLAD (se cutremură) : Ticălosule ! Lasă-l în pace pe băiat, altfel o să ai de-a face cu mine. Ioane, fă-ți bagajele, la-ți chitara și du-te acasă !
 STAN : De ce te amesteci ?
 VLAD : Dacă mai scoți o vorbă, te omor !
 STAN : Noi avem viața în față. (Zgomot de mașină care oprește în apropiere. Același semnal de claron.) Asta-i Danciu, iar l-a tras pe sfoară. Am plecat, nu vreau să dau ochii cu el. Ioane,

nu uita propunerea mea. (Dispare pe alee. În curte intră Danciu, vesel. Flutieră. Ion iese în prag.)
 DANCIU : Iu hu !!! (Ridică, fericit, pumnul.) Victorie, picuile ! Am reușit ! Eticheta ei de viață ! (Ion intră în baracă, făcîndu-i loc lui Danciu, care se oprește în prag. Se aude o împușcătură, Danciu privește înapoi, înîndu-se de tocul ușii.) Oamenii lui Praporgescu ! Și-a luat revanșa !
 ION : Nu mai vorbi, nene... te doare ?
 DANCIU : Nu. Mă arde ceva aici, parcă ar fi băgat un fier înroșit... Chieff, cu mine, gata... s-a terminat. Mă hotărîsem să mă retrag... să pot pleca... Chieff, să ai grijă de Ion.
 VLAD : Voi aveam...
 DANCIU : O iubește pe Lina... Să-i lași să se ia. Am greșit că l-am adus aici. Singurătatea, chieff, eticheta mamei ei de viață, singurătatea e de vină !
 VLAD : Liniștește-te, nu-i așa de grav.
 DANCIU : Chieff, clipele mi-s numărate. Sub pat... acolo... e o cutie. Ioane, nu plînge, mă, fii bărbat, ce dracu' ! (Îl mîngîie.) ...Ai o scrisoare de la Lina. Ți-am promis că o să ții grijă de ea. Este acasă, în țară.
 VLAD : Domnule Danciu...
 DANCIU : O să aveți timp să vă bucurați. Acum, ascultați-mă. Ioane, banii sînt ai tăi.
 VLAD : Ești un om bun.
 DANCIU : Nu, chieff. N-am fost un om bun, dar nu-i vina mea. Afurisita asta de viață m-a făcut așa... Să-mi duceți cenușa acasă... s-o dați mamei. S-o pună pe prispă, să pot privi cîmipurile cînd înfloresc. Picuile, îmi faci o cruce mare de lemn, să se vadă de departe. Puneți flori și mult liliac. Știu, chieff, știu ce ai crezut despre mine... M-am tot gîndit de ce unii împoacă cu noroi în cei ce le-au dat viață... sînt niște copaci crescuți strîmb, își au dincolo de hotar coroana... s-au îndepărtat și nu mai primesc sevă, devin uscături. Ion a fost seva... Prea tîrziu. Mi-e rușine de speranțele lui spulberate... Nu mai văd... vine spre mine smoala... să fie moartea ? Picuile, chieff, dați-mi mîna... și, în roș, cînd ajungeți acasă, să vorbiți frumos despre mine... să nu mă omoriți a doua oară...

C O R T I N A